

Trollhättans Stad
Kommunstyrelsens förvaltning

PROGRAM FÖR HÄSTGÅRDAR I TROLLHÄTTANS KOMMUN

Antagen av Kommunstyrelsen 2008-04-23

PROGRAM FÖR HÄSTGÅRDAR I TROLLHÄTTANS KOMMUN

Foton på framsida och baksida: Malin Nyberg och Susanne Nilsson

Samtliga bilder och foton publiceras med erforderligt tillstånd. Där inget annat anges är Susanne Nilsson fotograf.

Godkänd från sekretessynpunkt för spridning. Lantmäteriverket 2007-11-21

Upphovsrätt till kartmaterial: Trollhättans Stad.

Reviderad: 2008-12-05

FÖRORD

Detta program är resultatet av den utredning som gjorts gällande var det i Trollhättans kommun bedömts lämpligt att kunna lokalisera hästgårdar på kommunägd mark. Utredningen resulterade i totalt sex områden i kommunen som kan tänkas lämpliga att bebygga med hästgårdar. Dessutom redovisas vilka rekommendationer avseende skyddsavstånd som ska gälla vid planering av nya hästgårdar samt planering av nya bostäder vid befintliga hästläggningar.

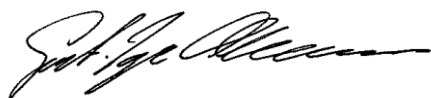
Anledningen till att programmet gjorts är följande;

- Förfrågan om att köpa kommunägd mark och bygga hästgård
- Stort intresse för hästgårdar
- Trollhättans Stad ska kunna erbjuda kommunägd mark för hästgårdar och inte bara villatomter
- Hästgårdar medför stor påverkan på omgivningen i form av allergi, buller och lukt och behöver därför planeras
- Idag finns det olika rekommendationer vad gäller skyddsavstånd etc.

Programmet ska fungera som vägledning för kommande bygglov och ev. detaljplanering. Rekommendationerna ska beaktas som vägledande och varje enskilt fall måste bedömas utifrån de lokala förutsättningarna. Riktlinjerna om skyddsavstånd gäller även vid bygglovsprövning på annan mark än kommunägd och utanför redan planlagda områden. Trollhättans Stad avser inte bygga hästgårdar utan endast erbjuda möjligheten till intresserade att skapa sådant boende även på kommunägd mark.

Planeringsarbetet har bedrivits av Kommunstyrelsens förvaltning, kontoret för Hållbart samhälle. Utredningsansvarig har varit Susanne Nilsson. Dialog och samråd under arbetets gång har skett med företrädare från Miljö-, Stadsbyggnads-, Tekniska, och Kultur- och fritidsförvaltningen samt Planeringsgruppen. Ledningsgruppen för planeringsfrågor har utgjort ledningsgrupp för arbetet.

KOMMUNSTYRELSEN

Gert-Inge Andersson
Kommunstyrelsens ordförande

Karin Thorsenius
Chef Hållbart samhälle

INNEHÅLL

FÖRORD	1
INNEHÅLL	2
SAMMANFATTNING	3
1. INLEDNING	5
Programmets syfte	5
Mål	5
2. BAKGRUND	6
Definitioner	6
Antal hästar	7
Hästen	7
Hästallergi	8
Hästar och fysisk planering	8
Lagar	9
Rättsfall	10
Befintliga rekommendationer och riktlinjer	11
Tänk regionalt!	13
Exempel från Danmark och Vellinge kommun	13
3. SÅ HÄR HAR VI DET – planeringsförutsättningar och utvecklingsmöjligheter	14
4. SÅ HÄR HAR VI ARBETAT OCH RESONERAT	17
5. SÅ HÄR VILL VI HA DET – rekommendationer	35
Rekommendationer	35
6. SÅ HÄR VILL VI GÖRA – åtgärder för att få till stånd hästgårdar	37
KÄLLFÖRTECKNING	38

SAMMANFATTNING

Syftet med detta program är att redovisa lämpliga platser på kommunägd mark där man kan lokalisera hästgårdar. Programmet redovisar även vilka rekommendationer som ska gälla vid planering av hästgårdar både på kommun- och privatägd mark. Målet är att Trollhättans Stad ska kunna erbjuda varierade former av boende på kommunägd mark.

Anledningen till att programmet gjorts är följande;

- Förfrågan om att köpa kommunägd mark och bygga hästgård
- Stort intresse för hästgårdar
- Trollhättans Stad ska kunna erbjuda kommunägd mark för hästgårdar och inte bara villatomter
- Hästgårdar medför stor påverkan på omgivningen i form av allergi, buller och lukt och behöver därför planeras
- Idag finns det olika rekommendationer vad gäller skyddsavstånd etc.

Programmet ska fungera som vägledning för kommande bygglov och ev. detaljplanering. Rekommendationerna ska beaktas som vägledande och varje enskilt fall måste bedömas utifrån de lokala förutsättningarna. Riktlinjerna om skyddsavstånd gäller även vid bygglovsprövning på annan mark än kommunägd och utanför redan planlagda områden. Trollhättans Stad avser inte bygga hästgårdar utan endast erbjuda möjligheten till intresserade att skapa sådant boende även på kommunägd mark.

Idag finns det ca 283 000 hästar i Sverige och av dessa beräknas ca 50 200 hästar finnas i Västra Götalands län. I Trollhättans kommun beräknas att det finns ca 125 hästfastigheter med totalt ca 750 hästar.

I programmet förekommer olika begrepp gällande hästnära boende. Nedan redogörs vad som menas med begreppen;

- *Hästgård* – bostad med tillhörande hästhållning såsom hagar, stall etc. 4-5 ha är en normal storlek på en hästgård.
- *Hästby* – ett slags temaboende med hästen som gemensamt intresse. Kan bestå av villor, radhus eller lägenheter som byggs i närheten av en större stallanläggning. Hästägandet förenklas eftersom de boende kan dela på kostnader och underhåll av den gemensamma anläggningen.

Antalet hästar som finns i närheten av tätorterna ökar successivt och med hästhållning följer olägenheter i form av lukt, flugor, buller och spridning av hästallergen. Faktorer såsom bl.a. topografi, klimat och andra geografiska/fysiska förutsättningar bör vägas in i en bedömning av en hästanläggnings påverkan på omgivningen. Uppskattningar visar att ca 5 % av befolkningen är allergisk mot häst.

Följande punkter är enligt Länsstyrelsen i Skåne län exempel på frågor som bör utgöra underlag för kommunens bedömning av relevanta respektavstånd/skyddsavstånd vid planering för hästhållning inom/i direkt anslutning till samlad bebyggelse eller större utbyggnad av bostäder i anslutning till hästhållning:

- Karaktär på området, lantlig miljö/villabebyggelse
- Antal hästgårdar samt deras lokalisering
- Antal hästar, lokalisering av stall, bete, paddockar och planerade ridstigar

- Gödselhantering, placering och utförande
- Hagar, deras lokalisering och storlek samt antal hästar och hur frekvent hagen används
- Förhärskande vindriktning
- Topografi samt eventuell avskärmande vegetation eller bebyggelse
- Förekomst/grad av näringsverksamhet
- Redovisning av närboendes uppfattning/befintliga upplevelser av olägenhet

Dessutom bör skillnad göras mellan stallar, gödselplattor och andra fasta anläggningar med hög koncentration av hästar och allergener och hagmarker som är mer vidsträckta till karaktären och med lägre koncentration av hästar. Utifrån dessa faktorer har Länsstyrelsen i Skåne tagit fram en storleksindelning av hästanläggningar som bör vara lämplig att utgå ifrån:

1. C-anläggningar eller större med mer än 100 hästar
2. Större anläggningar med 30-100 hästar
3. Medelstora anläggningar med 10-30 hästar
4. Mindre anläggningar med upp till 10 hästar

De olika typerna av anläggningar beskrivs mer noggrant i kapitel 2 (*Befintliga rekommendationer och riktlinjer*). Vi har anslutit oss till Länsstyrelsen i Skånes bedömningar om lokalisering och rekommendationer.

För att få fram områden som kan lämpa sig för hästgårdar på kommunägd mark har vi arbetat utifrån Trollhättans översiktsplan *Vårt framtida Trollhättan – Översiktsplan 2003*, flygfoto över kommunen samt kartor som redovisar kommunägd mark. Vi har studerat kartorna och fått fram ett antal områden där marken är kommunägd och där översiktsplanen inte rekommenderar tätortsutbyggnad. Totalt har 16 områden (namngivna från A-P) valts ut. När områdena sedan studerats mer noggrant har vissa faktorer bidragit till att man valt bort och avfärdat dem som lämpliga för hästgårdar. Faktorer som bidragit till att vissa områden valts bort har bl.a. berott på att de;

- marken till största delen består av skogsmark
- är detaljplanlagda eller har områdesbestämmelser
- ligger för nära befintliga bostäder
- kan komma att behövas som markreserv vid ev. framtida markbyten
- är störningspåverkade.

Nedan redovisas de områden som slutligen bedömts som lämpliga för framtida hästgårdsbebyggelse;

- Område E – Torpa
- Område H – Lextorp
- Område I – Åkerström
- Område J – Åsaka
- Område L – Norra Björke väst
- Område P – Anered (under förutsättning att planerad golfbana inte gör anspråk på marken).

Utredningen visar att det inte finns så många ställen på kommunägd mark som lämpar sig för hästgårdar. Detta kan delvis förklaras genom att Trollhättans Stad inte äger så mycket mark på landsbygden/utanför tätorterna. Idag är det vanligaste tillvägagångssättet för att skaffa sig en hästgård att privatpersoner säljer av sin mark till hästintresserade. Uppskattningsvis styckas 5-10 fastigheter av varje år i Trollhättan för att användas till hästgårdar.

1. INLEDNING

Programmets syfte

Syftet med detta program är att redovisa lämpliga platser på kommunägd mark där man kan lokalisera hästgårdar. Programmet redovisar även vilka rekommendationer som ska gälla vid planering av hästgårdar både på kommun- och privatägd mark. Programområdet ska innefatta hela Trollhättans kommun.

Mål

Målet är att Trollhättans Stad ska kunna erbjuda varierade former av boende på kommunägd mark.

2. BAKGRUND

Städer breder ut sig och gränsen mellan stad och landsbygd suddas ut allt mer. Nya bostadsområden närmar sig de tidigare lantliga hästgårdarna och genom detta uppstår många konflikter, då boende och hästhållning ska dela utrymme.

Hästintresset kan vara en bidragande orsak till att flytta från tätorter till landsbygd. Detta kan i sin tur leda till minskad avfolkning och att hålla landskapet öppet. Intresset för hästnära boende är idag stort och på många håll har man byggt eller planerar för s.k. hästbyar med bostäder i närheten av en gemensam stallanläggning

Ca 75 % av Sveriges hästar finns på den tätortsnära landsbygden, särskilt kring storstäderna. När man planerar nya hästgårdar är det därför viktigt att ge plats för hästhållning och ridning inom rimliga avstånd och med goda kommunikationer till städerna. En samordning av ridanläggningar och privatstallar kan även vara lämpligt eftersom de ofta samverkar och kan samutnyttja ridvägar och ridhus etc.

Önskemålet om att hålla häst för fritidsändamål ökar och detta har medfört en ökad efterfrågan hos Trollhättans Stad att kunna erbjuda kommunägd mark som lämpar sig för hästgårdar. På grund av det skyddsavstånd som bör hållas mellan hästar och bebyggelse (bostäder, förskolor och skolor) är det i många fall en komplicerad uppgift att väga intresset kring hästhållning mot intresset av annan bostadsutbyggnad och tätortsexpansion. Det är många intressen som ska tillgodoses i den fysiska planeringen. Den ska bl.a. medverka till att skapa ett ekologiskt hållbart samhälle, skapa goda förutsättningar för kollektivtrafik och samhällservice, skydda värdefulla och orörda områden samt skapa goda och hälsosamma livsmiljöer för människor.

Idag saknas enhetliga riktlinjer i Sverige för hur hästfrågorna ska hanteras i den fysiska planeringen. Det finns ett flertal olika rekommenderade skyddsavstånd mellan hästhållning och bostäder samtidigt som de rättsfall som hittills avgjorts inte visar någon enhetlig bild av hur likartade fall bör bedömas. På senare tid har ett flertal redogörelser och praxis rörande hästanläggningar och bebyggelse utvecklats. Ett exempel är den rapport som Länsstyrelsen i Skåne län tagit fram som föreslår att skyddsavstånd mellan hästgårdar och bostäder, skolor etc. ska bedömas efter hästverksamhetens storlek och lokala förutsättningar.

Definitioner

I programmet förekommer olika begrepp gällande hästnära boende. Nedan redogörs vad som menas med begreppen;

- *Hästgård* – bostad med tillhörande hästhållning såsom hagar, stall etc. 4-5 ha är en normal storlek på en hästgård.
- *Hästby* – ett slags temaboende med hästen som gemensamt intresse. Kan bestå av villor, radhus eller lägenheter som byggs i närheten av en större stallanläggning. Hästägandet förenklas eftersom de boende kan dela på kostnader och underhåll av den gemensamma anläggningen.

Antal hästar

Idag finns det ca 283 000 hästar i Sverige och av dessa beräknas ca 50 200 hästar finnas i Västra Götalands län. I Trollhättans kommun beräknas att det finns ca 750 hästar.

Län	Antal hästar	Antal hästar/ 1 000 invånare	Antal anläggningar
Stockholms	27 300	15	2 700
Uppsala	8 700	29	1 600
Södermanlands	11 200	43	1 700
Östergötlands	15 400	37	2 800
Jönköpings	12 300	37	2 500
Kronobergs	7 700	43	2 300
Kalmar	12 900	55	2 600
Gotlands	5 800	101	1 300
Blekinge	4 700	31	1 200
Skåne	35 800	31	6 800
Hallands	11 500	41	2 400
Västra Götalands	50 200	33	10 400
Värmlands	12 500	46	2 900
Örebro	9 800	36	2 000
Västmanlands	11 800	45	1 700
Dalarnas	9 500	34	2 600
Gävleborgs	9 300	34	2 500
Västernorrlands	7 200	29	1 800
Jämtlands	5 400	42	1 100
Västerbottens	8 800	34	1 800
Norrbottnens	5 300	21	1 500
Hela riket	283 100	31	56 000

Hästen

Hästen bidrar till att bevara ett öppet odlingslandskap. Sambete med andra djurslag tillämpas sällan i Sverige, vilket man gör i flera ledande hästländer i Europa. Hästen betar nära markytan och kan även sparka upp och äta rötter. Deras betesbeteende medför en mycket hård betning av vissa områden medan andra områden förblir obetade. Hästen rör sig mer än andra betesdjur, vilket ökar risken för trampskador, speciellt när marken är blöt. Hästbeten kräver därför speciell omsorg och tramptåliga växter.

Med hästhållning följer olägenheter i form av lukt (gödselhantering, ventilations-luft från stall samt vissa fodertyper), insekter, skadedjur, buller (djurläten och fläktljud), förorening av vattentäkter och spridning av hästallergen. Hästallergen kan framkalla en omedelbar kraftig allergisk reaktion hos känsliga personer. Olägenheter uppkommer inte bara vid själva stallet utan problem uppstår även vid hagar, rastpaddockar och ridvägar.

Hästallergi

Hästallergen är starkt och kan orsaka allergiska reaktioner indirekt t.ex. genom kläder. Uppskattningar visar att runt 5 % av befolkningen är allergisk mot häst. Allergikutvecklingen kräver oftast en långvarig exponering med hästar, t.ex. genom upprepad ridning, vistelse i stall, ryktning alternativt att familjemedlemmar eller klasskamrater som rider eller arbetar med hästar för med sig allergen i kläderna. Enligt Västra Götalandsregionens miljömedicinska centrum kan man inte bli överkänslig enbart genom att vistas i närheten av ett ridstall. Däremot kan personer som redan utvecklat hästallergi reagera på små doser allergen som t.ex. sprids med vinden. Studier vid Miljömedicinska enheten i Stockholm visar att halterna allergen i utomhusluften avtar drastiskt med avståndet från stallet. Spridningen av luftburet hästallergen är beroende av vindriktning, avskärmande vegetation och byggnader etc.

Miljömedicinska enheten i Stockholm poängterar att spridningen av allergener utomhus är relativt begränsad, men att den väsentliga allergenspridningen sker via människors direkta eller indirekta hästkontakt. Med tanke på risken för allergenspridning via människor borde mer kraft ägnas åt att säkerställa goda ombytes- och duschmöjligheter på ridanläggningar och genom information till hästägare för att därigenom minimera risken för spridning i offentliga miljöer, på bussar etc.

Hästar och fysisk planering

Faktorer såsom bl.a. topografi, klimat och andra geografiska/fysiska förutsättningar bör vägas in i en bedömning av en hästanläggnings påverkan på omgivningen. Vid den allmänna bedömningen om ett områdes lämplighet för planläggning för t.ex. nya hästgårdar bör områdets karaktär vägas in, d.v.s. om området består av en lantlig miljö där man kan förvänta sig att det förekommer djur, eller om det ligger i direkt anslutning till tätbebyggelse. Detta bekräftar av Miljödomstolen i ett antal ärenden då det anses att man inom rimliga gränser får acceptera sådan verksamhet som hör till lantlig miljö.

Ridning är speciellt då det krävs både anläggningar och i lika stor grad möjlighet att komma ut i landskapet för att kunna utöva sporten. Tillgången till landskapet är viktigt för både hästarna och ryttarna.

Hästar är tunga djur och deras kroppstyngd fördelas på små ytor, så alltför mjuka underlag är inte bra då dessa, t.ex. lera eller djup sand, bär dåligt och kan skada deras ben. Problem

uppstår på ridstigar vid våt väderlek eftersom ryttarna rider på sidan av det upptrampade spåret, vilket får till följd att stigen blir lervälling. För en skodd häst kan dessutom hårdgjorda ytor utgöra problem eftersom den kan halka och gå omkull. Ju blankare en yta är desto sämre ur ridsynpunkt.

Planerade ridvägar bör helst vara 2,5 meter breda, med en minimibredd på 2,0 meter för att trygga möten. Ytan ska vara slät och eventuellt hårdgjord. Ridstigar kan ha ett enklare utförande. Marken bör befrias från lösa stenar och trädrötter men kan i övrigt lämnas obehandlad. Vid små anläggningar och på avlägsna stigar kan bredden reduceras till 1,0 meter, utom i kurvor med dålig sikt. Avståndet mellan ridstigar och

Foto Gesa Hildebrand

gång- och cykelstråk bör vara minst 5 meter. Ridstigar och ridvägar kan behöva inhägnas mot andra vägar. Undergångar under vägar bör ha en fri höjd på minst 2,75 meter.

Lagar

Plan- och bygglagen

Plan- och bygglagen (PBL) föreskriver i 2 kap. 1 § bland annat att mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Enligt 2 kap. 2 § PBL ska planläggning bland mycket annat främja goda miljöförhållanden. I 2 kap. 3 § PBL stadgas att bebyggelse ska lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa (PBL, SFS 1987:10).

Närmare bestämmelser om prövning av markens lämplighet för bebyggelse och reglering av bebyggelsens utformning finns i 5 kap. PBL. Med planbestämmelser finns det möjlighet att genom skyddsbestämmelser eller på annat sätt förebygga, begränsa och förhindra befarade risker eller olägenheter, som annars kan uppkomma vid lokalisering av bostäder, skolor m.m. i närheten av hästhållning. Enligt lagens 3 kap. 2 § anges att byggnader ska placeras och utformas så att de eller deras avsedda användning inte medför fara eller betydande olägenheter för omgivningen (PBL, SFS 1987:10).

Enligt 8 kap. 1 § PBL kan undantag från bygglovplikten medges för ekonomibyggnader för jordbruk, skogsbruk eller därmed jämförlig näring inom områden som inte omfattas av detaljplan (PBL, SFS 1987:10).

Miljöbalken

Miljöbalken (MB) och förordningar till Miljöbalken innehåller regler som har betydelse för prövningen av förhållandena vid befintlig och tillkommande bebyggelse i grannskapet till hästhållning. Det är kommunen som har tillsyn över den största delen av miljö- och hälso-skyddet och därmed även hästanläggningar. Tillsynsansvaret innebär bland annat att kommunen ska säkerställa syftet med Miljöbalken.

De bestämmelser som oftast aktualiseras i samband med olägenheter av hästhållning finns i 9 kap. MB, Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. I 9 kap. 3 § MB anges att med olägenheter för människors hälsa avses störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig (MB, SFS 1998:808).

Det finns, enligt 39 § i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, möjligheter för kommunen att meddela kommunala föreskrifter att häst inte får hållas inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser utan tillstånd av den kommunala nämnden. Den kommunala nämnden har enligt MB möjlighet att meddela föreskrifter för hästhållning samt att meddela förelägganden för att begränsa eller avhjälpa olägenheter för omgivningen. Regler om förelägganden finns framförallt i 26 kap. MB. Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd innehåller närmare föreskrifter i ämnet. Av det framgår att för anläggningar med 100-200 djurenheter krävs anmälan till den kommunala nämnden (s.k. C-anläggningar). En djurenhet motsvarar en häst inklusive föl upp till sex månaders ålder.

Djurskyddslagen

Enligt Djurskyddslagen krävs en förprovning av djurstallar med minst 5 hästar. Vid en förprovning måste en ny-, till- eller ombyggnad av ett stall godkännas av Länsstyrelsen från djurskydds- och djurhälsosynpunkt. Dessutom ska förekomsten av godtagbara förutsättningar att rädda djuren vid brand beaktas. Förändring i Djurskyddslagen § 16 innebär att från och med 1 januari 2005 behövs tillstånd för att hålla, föda upp, upplåta, sälja och förvara eller utfordra häst enligt följande:

- Hålla: 10 eller fler hästar äldre än 24 månader
- Föda upp: 4 eller fler hästar
- Sälja: 4 eller fler hästar från egen eller annans uppfödning
- Förvara/utfordra: 4 eller fler hästar

Rättsfall

Det finns ett stort antal rättsfall gällande hästhållning, både gällande befintliga hästgårdar och ridanläggningar samt nybyggnad av stall och bostäder. Det handlar om både Miljöbalks-ärenden och planärenden.

Socialstyrelsen har gjort en sammanställning av 25 rättsfall mellan åren 1990-2002. Det finns tydliga skillnader i bedömningarna beroende på om ärendet gäller befintliga stall eller ansökan om nybyggnation av stall och/eller bostadshus i anslutning till stall. I 12 av rättsfallen avslogs möjligheten till hästhållning. I ärenden gällande befintliga stall som är belägna på landsbygden har emellertid övervägande del av domarna fallit till hästägarens fördel.

Exempel på bedömningar av befintliga stall

- Miljödomstolen, Växjö tingsrätt, godkände fortsatt hästhållning i ett jordbruksområde i Ystads kommun utanför detaljplanerat område, trots läkarintyg om multialergi från närboende.
- Länsstyrelsen i Stockholm avslog ett överklagande av en tillbyggnad av ett ridhus i Haninge kommun. Angivet skäl var att det inte kan anses olämpligt att göra tillbyggnader i en bygd där hästhållning redan förekommer.
- Miljödomstolen gick i mars 2005 emot Ekerö kommun och Länsstyrelsen, som ville förbjuda hästhållning efter klagomål från en granne om allergi och lukt från närliggande stall. Domen motiverades med bristfällig kunskap om hästallergier, stallens lantliga omgivning samt att om man bosätter sig på landsbygd får man acceptera att verksamheter relaterade till landet bedrivs i anslutning till bostaden.

I de fall överklagandet på befintlig hästhållning har gått igenom har bedömningen oftast baserats på att aktuellt område betecknas som tätbebyggt bostadsområde och därför anses olämpligt för hästhållning eller att tillfredsställande gödselhantering saknas.

Exempel på bedömningar av nybyggnation av stall och bostäder

- Regeringsrätten och Regeringen avslag 2003 kommunens och byggbolagets överklagan av Länsstyrelsens upphävande av en detaljplan för bostäder i anslutning till ett flertal hästgårdar i Kävlinge kommun. Motiveringen var att det inte framkommit tillräckliga skäl för att Regeringen ska göra en annan bedömning än Socialstyrelsen gällande hälsoriskerna av hästhållningen, d.v.s. att 200 meter bör upprätthållas som ett riktmärke mellan hästhållning och bostäder.
- Regeringsrätten avslag 2003 ett överklagande från grannar mot en detaljplan för två bostadsfastigheter i ett blandområde med boende, hästgårdar och annan djurhållning i Kävlinge kommun. Avståndet till närmaste hästgård var ca 175 meter och till närmaste beteshage ca 50 meter. Grannarna var oroliga för att deras djurhållning skulle påverkas negativt, men Regeringsrätten och Regeringen gick på Länsstyrelsens linje, d.v.s. att planen inte bedömdes medföra olägenheter av sådan betydelse för grannarna att planen behövde upphävas.
- Karlstads kommun gav ett positivt förhandsbesked för nybyggnad av ett stall för fyra hästar utanför planlagt område, men inom ett strategiskt område för tätortsutbyggnad enligt kommunens översiktsplan. Grannar i området var oroliga för olägenheter och Länsstyrelsen gjorde bedömningen att risk för ökad olägenhet (lukt och flugor) fanns och påverkan på vattentäkt inte kunde uteslutas. Länsstyrelsen upphävde beslutet och Regeringen delade Länsstyrelsens bedömning.

Överprövning enligt ovanstående exempel samt av diverse andra ärenden visar att riktlinjer för skyddsavstånd samt bedömningen av dessa inte är klar och entydig. Kommun, Länsstyrelse och domstolar kommer in i ärenden på helt olika sätt och har olika utgångspunkter i bedömningen. T.ex. grundar Länsstyrelsens planerhet främst sina beslut på Plan- och bygglagen och målet om en god fysisk planering. Miljödomstolen kommer in när en konkret störning finns, bedömningarna baseras främst på Miljöbalken och handlar till viss del om vad som kan vara rimligt att åtgärda. Alltså varierar domarna från fall till fall och en konsekvent linje finns inte.

Befintliga rekommendationer och riktlinjer

Flera myndigheter och verk framhåller att de riktlinjer och riktvärden som har presenterats ska vara ledning vid en bedömning i det enskilda fallet, men det är kommunen och Länsstyrelsen som gemensamt ansvarar för hur skyddsavstånden ska tillämpas. Boverkets *Bättre plats för arbete* (1995), vars förslag till skyddsavstånd för "Djurhållning i lantbruk" och "Rid-anläggningar" om 500 meter, huvudsakligen baseras på andra störningar än risken för allergiska besvär. Länsstyrelsen i Skåne län, med utgångspunkt i allergifrågan, har tagit fram ett vägledande planeringsunderlag för handläggning av plan- och bygglovärenden där hästhållning är involverad i rapporten *Hästar och bebyggelse – Underlag för den fysiska planeringen* (2004).

Länsstyrelsen i Skåne län har bedömt att rekommendationer och riktlinjer med skyddsavstånd till djurhållning på upp emot 200-500 meter mycket sällan är motiverade. Dessutom ges inte tillräcklig vägledning i enskilda planärenden och i synnerhet inte när det handlar om mindre hästanläggningar. Därför har ett planeringsinriktat underlagsmaterial tagits fram.

Länsstyrelsen i Skåne län anser att beslut måste fattas på underlag av sakförhållandena i varje enskilt fall. Frågan om hästhållning bör dessutom diskuteras på ett övergripande plan och med ett långsiktigt perspektiv då en sammanvägning mellan olika intressen kan möjlig-

göras. Kommunerna bör därför klargöra sitt ställningsstagande till framtida användande av mark och genom översiktsplan eller fördjupning av översiktsplan och påvisa en inriktning mot hästnära alternativt hästfria områden eller orter. På detaljplanenivå bör en avvägning mellan olika intressen baseras på det enskilda fallets förutsättningar, vilket förutsätter en ingående förståelse. Faktorer såsom bland annat topografi, klimat och andra geografiska och fysiska förutsättningar bör vägas in vid bedömning av en hästanläggnings påverkan, då hästallergenets spridning påverkas av vindriktning och vindstyrka. Områdets karaktär bör vägas in d.v.s. om det är lantlig miljö där man kan förvänta sig att det förekommer djur, eller om området ligger i direkt anslutning till tät bebyggelse. Även Miljödomstolen anser att man inom rimliga gränser får acceptera sådan verksamhet som hör till lantlig miljö. För att på lokal nivå bedöma om olägenheter kan uppstå, och hur dessa kan åtgärdas, kan kommunernas miljöförvaltningar vara en viktig samarbetspartner.

Följande punkter är enligt Länsstyrelsen i Skåne län exempel på frågor som bör utgöra underlag för kommunens bedömning av relevanta respektavstånd/skyddsavstånd vid planering för hästhållning inom/i direkt anslutning till samlad bebyggelse eller större utbyggnad av bostäder i anslutning till hästhållning:

- Karaktär på området, lantlig miljö/villabebyggelse
- Antal hästgårdar samt deras lokalisering
- Antal hästar, lokalisering av stall, bete, paddockar och planerade ridstigar
- Gödselhantering, placering och utförande
- Hagar, deras lokalisering och storlek samt antal hästar och hur frekvent hagen används
- Förhärskande vindriktning
- Topografi samt eventuell avskärmande vegetation eller bebyggelse
- Förekomst/grad av näringsverksamhet
- Redovisning av närboendes uppfattning/befintliga upplevelser av olägenhet

Dessutom bör skillnad göras mellan stallar, gödselplattor och andra fasta anläggningar med hög koncentration av hästar och allergener och hagmarker som är mer vidsträckta till karaktären och med lägre koncentration av hästar. Utifrån dessa faktorer har Länsstyrelsen i Skåne tagit fram en storleksindelning av hästanläggningar som bör vara lämplig att utgå ifrån:

1. C-anläggningar eller större med mer än 100 hästar
2. Större anläggningar med 30-100 hästar
3. Medelstora anläggningar med 10-30 hästar
4. Mindre anläggningar med upp till 10 hästar

En C-anläggning är en anläggning med 100-200 djur. Dessa klassas som miljöfarliga verksamheter och kräver därför tillstånd eller särskild anmälan innan viss verksamhet får påbörjas eller förändras. Här kan man notera att anläggningar där antalet hästar understiger 100 inte ens är anmälningspliktigt.

I områden med samlad bebyggelse och/eller vid planläggning bör följande principer angående skyddsavstånd tillämpas:

1. Vid C-anläggningar eller större bör skyddsavståndet från bostäder, skolor, o.d. vara 200-500 meter till stall och gödselhantering och minst 200 meter till område där hästar vistas. Intresset av stabila förhållanden och goda utvecklingsmöjligheter för dessa verksamheter måste naturligtvis tillmätas stor betydelse i planeringen. Därför bör såväl allergirisken som risken för andra olägenheter såsom trafikstörningar, lukt, flugor etc. beaktas.

2. Vid större anläggningar (30-100 hästar) bör skyddsavståndet från bostäder, skolor o.d. vara minst 200 meter till stall och gödselhantering och minst 100-200 meter till område där hästar vistas. Även för denna typ av anläggningar bör intresset av stabila förhållanden och utvecklingsmöjligheter för verksamheten ges stor vikt. Därför bör såväl allergirisken som risken för olägenheter såsom trafikstörningar, lukt, flugor etc. beaktas.
3. Vid medelstora anläggningar (10-30 hästar) bör skyddsavståndet från bostäder, skolor o.d. vara minst 100-200 meter till stall och gödselhantering och minst 50-100 meter till område där hästar vistas. För dessa anläggningar, som oftast bedrivs i kommersiellt syfte, bör intresset av stabila förhållanden och utvecklingsmöjligheter för verksamheten beaktas.
4. När det gäller mindre anläggningar (1-10 hästar) är det Länsstyrelsens mening att det är kommunernas sak att bedöma lämpliga respektavstånd mellan hästhållning och bostadsbebyggelse med utgångspunkt i de bedömningskriterier som anges och lokala förutsättningar. Dock bör som regel alltid ett skyddsavstånd på minst 100 från stall och gödselhantering och minst 50 meter från område där hästar vistas upprätthållas.

Tänk regionalt!

Med ett regionalt synsätt kan placeringen av de olika kommunernas hästanläggningar samordnas för att minska eventuella störningar över kommungränserna. Även ridstigar kan samordnas och därigenom eventuellt innebära en lägre kostnad för varje enskild kommun. Större ridanläggningar har ofta ett upptagningsområde som går över kommungränserna vilket gynnar verksamheten.

Genom att tidigt styra upp placeringen av hästanläggningarna blir det enklare att hantera konflikten mellan ett hästnära boende och ett allergifritt boende. Här har kommunernas översiktsplanering en stor betydelse.

Befintliga hästgårdar i nära anslutning till tätorter tillåts fortsätta sin verksamhet men nybyggnation måste anpassas till gällande regelverk. Till viss del kan man med hjälp av regelverk kompromissa med skyddsavstånd mellan hästar och boende, men ytterligare kunskap krävs för att kunna motivera avstånden och göra dem realistiska i förhållande till riskerna.

Exempel från Danmark och Vellinge kommun

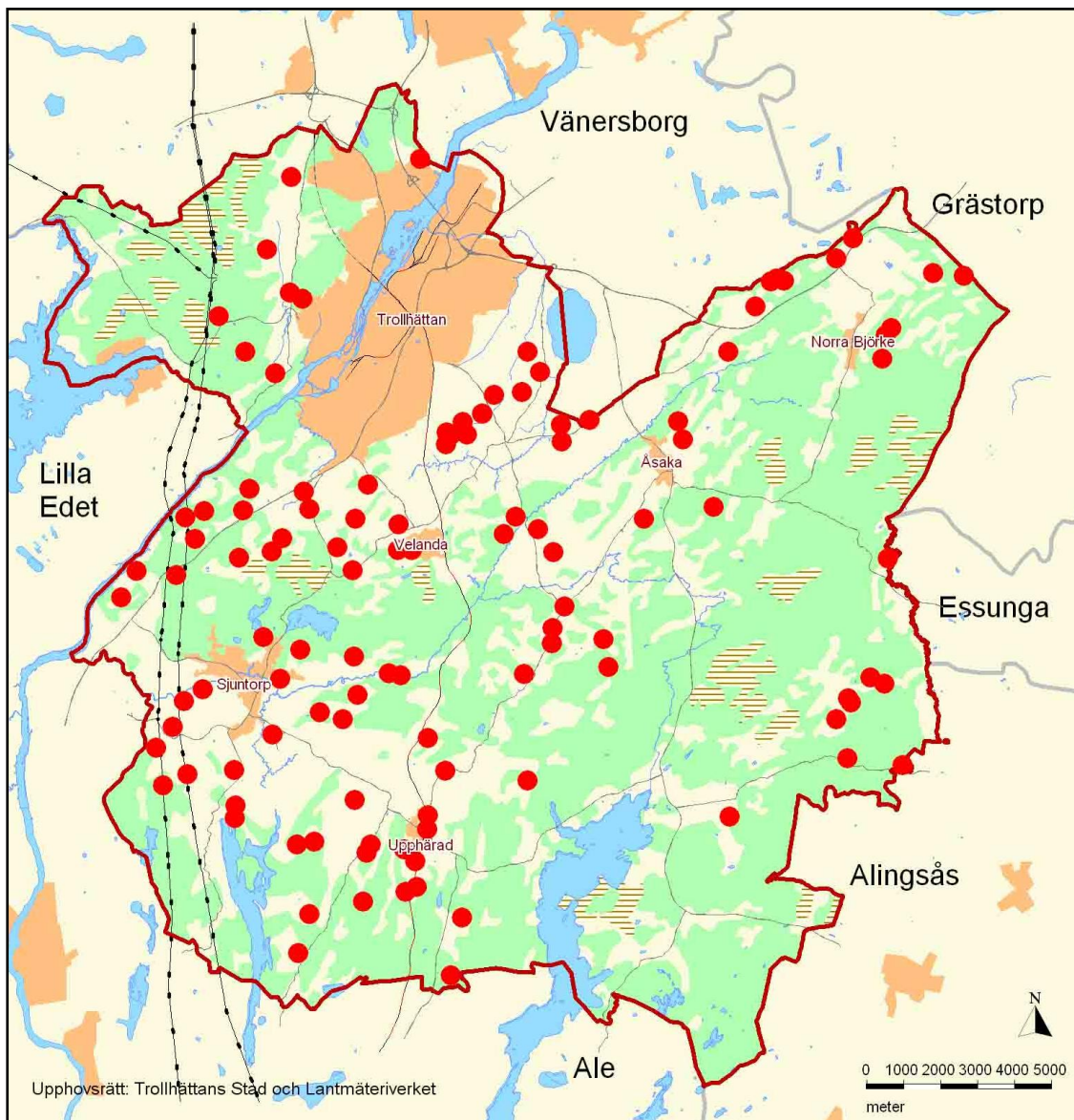
I Danmark arbetar man med arealklassificering där man delar in kommunen i olika zoner: en hästfri zon i närmast tätbebyggt område, en zon där befintliga hästgårdar tillåts fortsätta sin verksamhet, men inte får utöka och slutligen en lantlig zon där både nya och befintliga hästgårdar tillåts att expandera.

Ett annat exempel finns i Vellinge kommun, där idén om 100-120 villor i anslutning till en ridanläggning i Södra Åkarp har uppstått. Grundtanken för projektet, Vellinge Horse Park, är att man ska kunna ha häst utan att ha hästgård, men ändå ha hästen intill bostaden. I varje villaköp ingår en hästbox. På den befintliga ridanläggningen finns idag ridskola, ridklubb, hästgymnasium och handikappaktiviteter. Byggstart för bostäderna är beräknad till sommaren 2008.

3. SÅ HÄR HAR VI DET – planeringsförutsättningar och utvecklingsmöjligheter

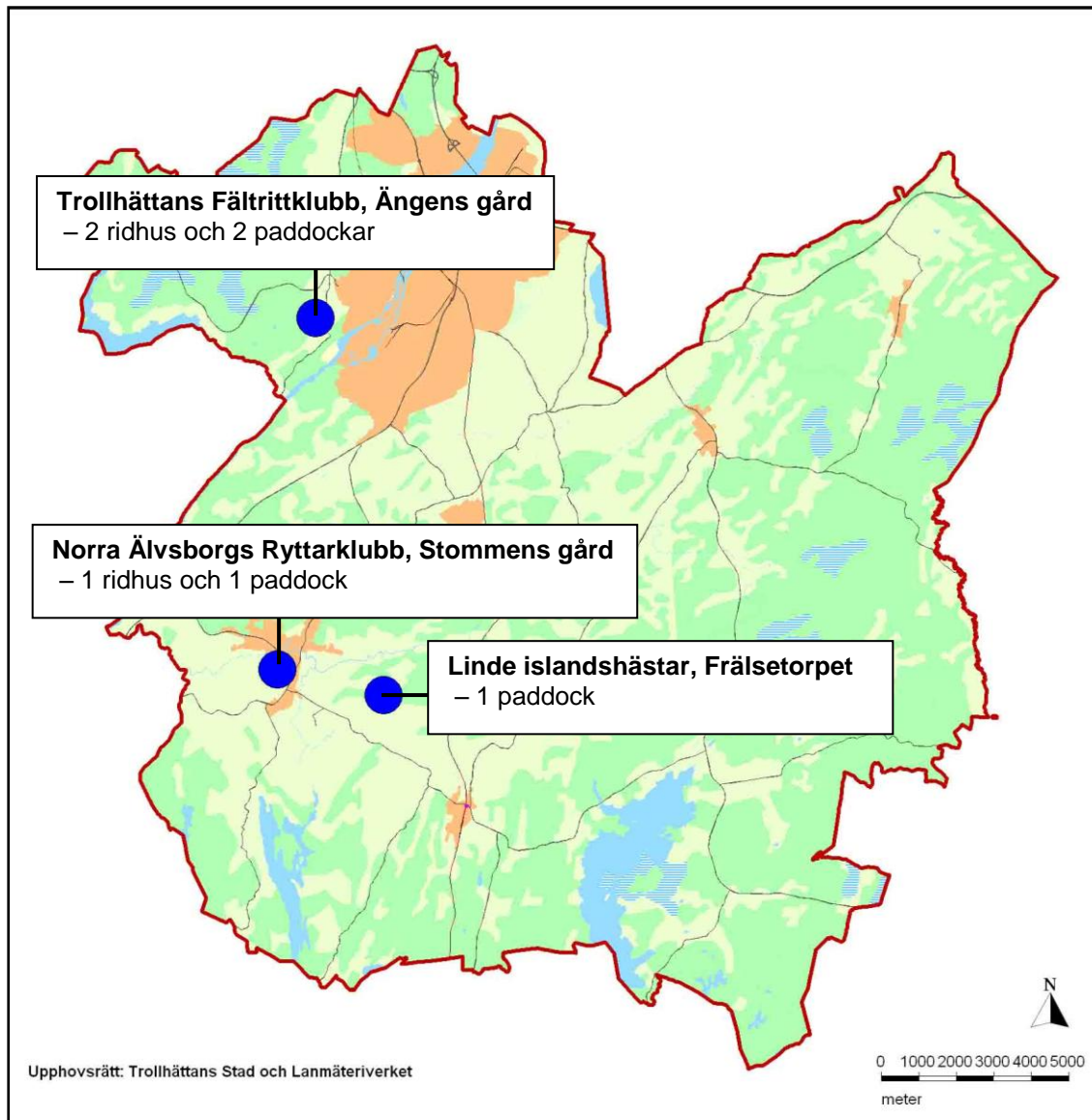
I Trollhättans kommun finns det idag ca 125 st fastigheter där det finns hästar. De röda prickarna på kartan nedan visar var i kommunen det finns hästar. Kartan visar att det finns hästgårdar utspridda över hela kommunytan och att dessa ligger utanför tätorterna. Idag är det vanligaste tillvägagångssättet för att skaffa sig en hästgård att privatpersoner säljer av sin mark till hästintresserade. Uppskattningsvis styckas 5-10 fastigheter av varje år i Trollhättan för att användas till hästgårdar.

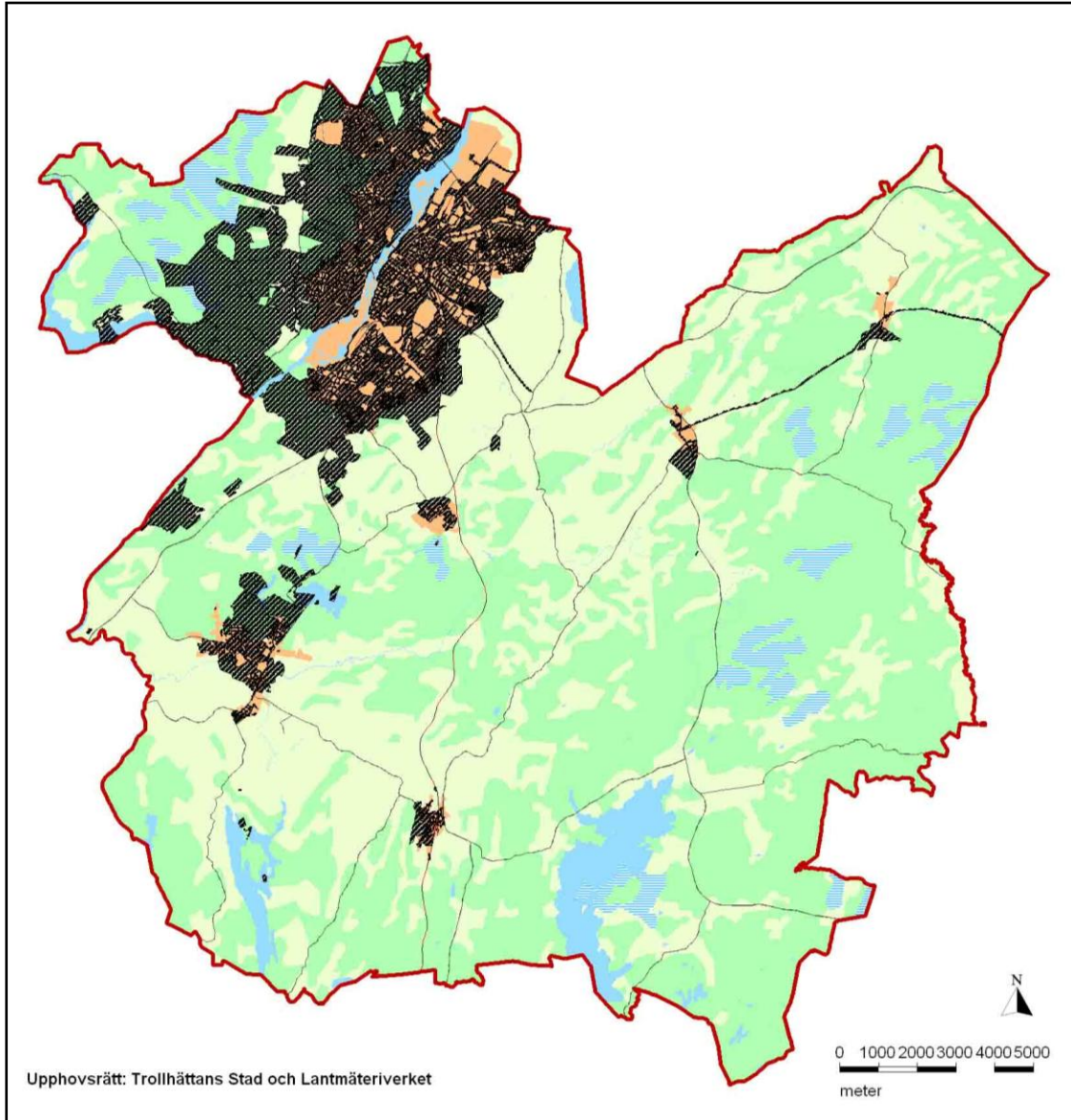

Kartan nedan visar var i Trollhättan det finns ridskolor som har ett stort antal hästar.

Kartan nedan redovisar var Trollhättans Stad äger mark. De svarta rasterområdena illustrerar detta. Kartan visar att Staden till största delen äger mark i anslutning till tät-orterna och inte så mycket mark på landsbygden.

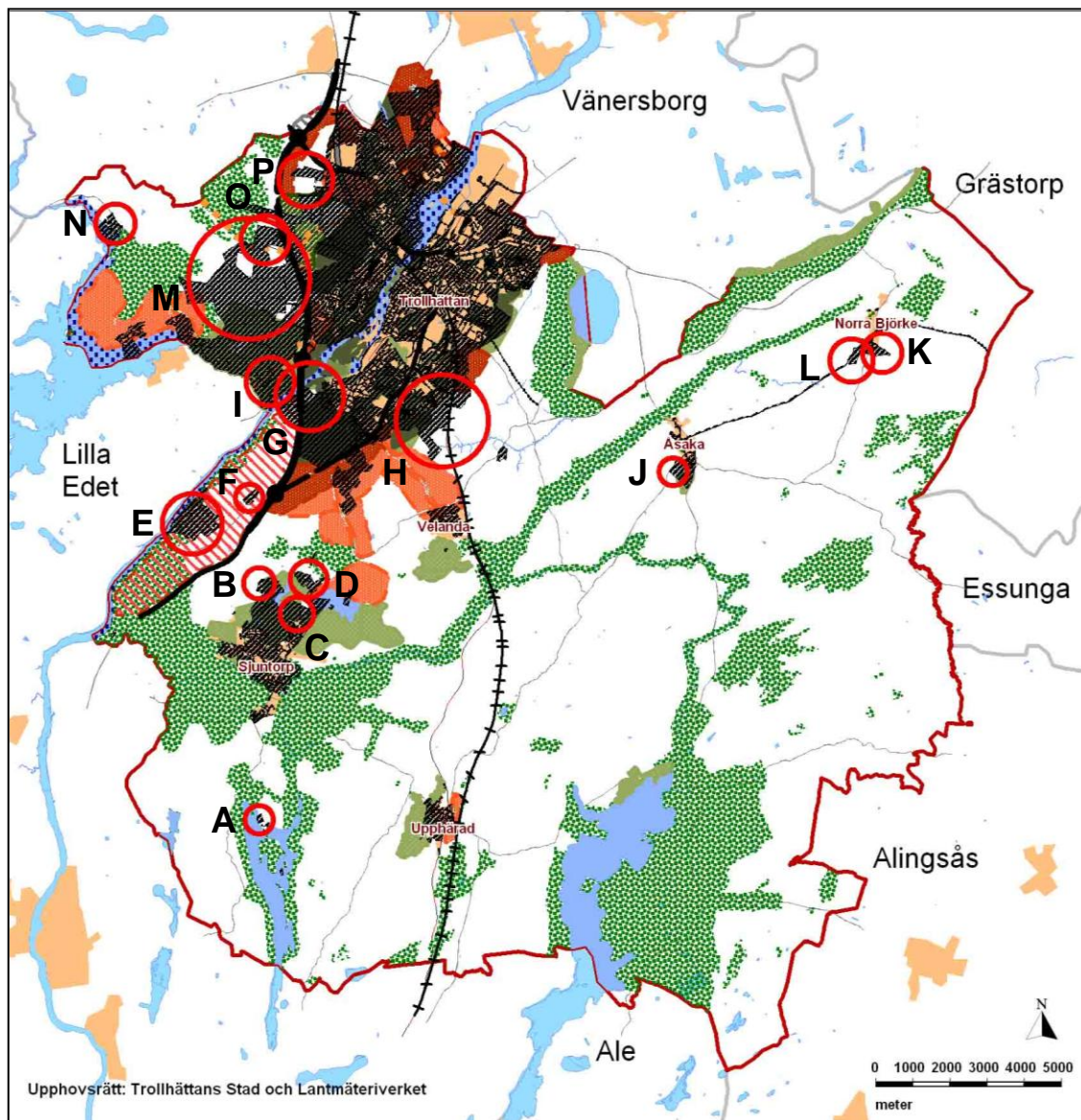
De svarta rasterområdena illustrerar kommunägd mark.

4. SÅ HÄR HAR VI ARBETAT OCH RESONERAT

För att få fram områden som kan lämpa sig för hästgårdar på kommunägd mark har vi arbetat utifrån Trollhättans översiktsplan *Vårt framtida Trollhättan – Översiktsplan 2003*, flygfoto över kommunen samt kartor som redovisar kommunägd mark. Vi har studerat kartorna och fått fram ett antal områden där marken är kommunägd och där översiktsplanen inte rekommenderar tätortsutbyggnad. Totalt har 16 områden (namngivna från A-P) valts ut.

Kartan nedan visar vilka områden som valts ut att studeras vidare och är namngivna med en bokstav från A till P.

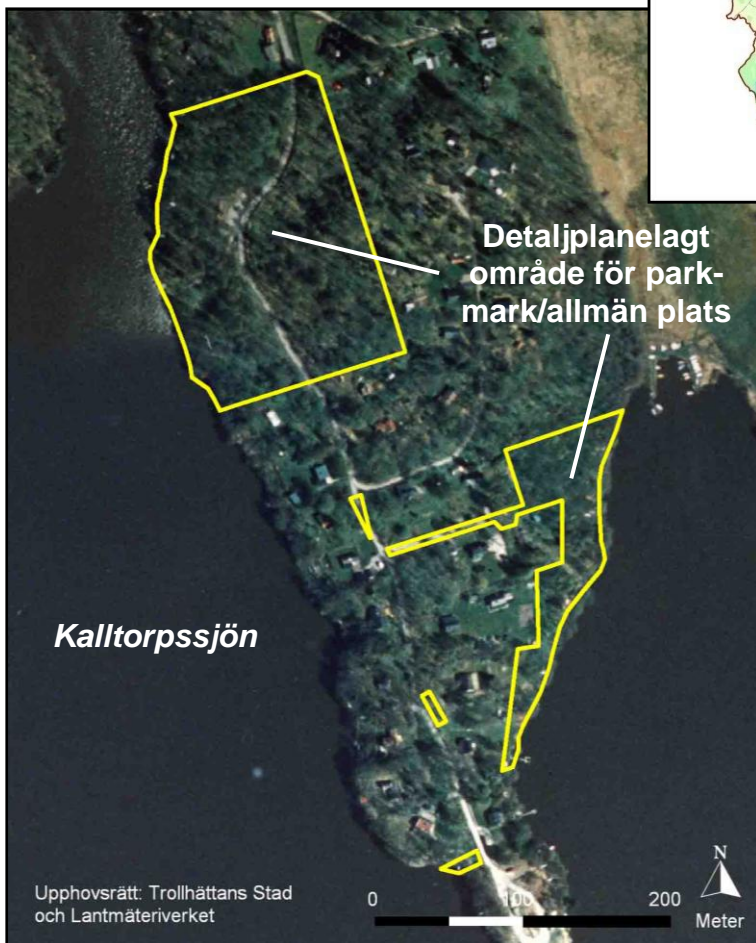
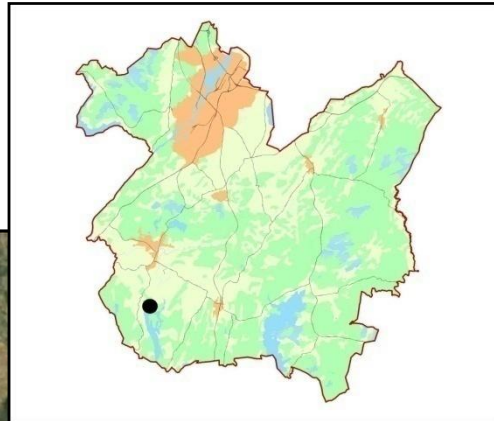

När områdena sedan studerats mer noggrant har vissa av dem valts bort p.g.a. att de är olämpliga för hästgårdar eftersom marken till största delen består av skogsmark. De områden som valts bort i första gallringen är;

Områden som inte är lämpliga för hästgårdar p.g.a. att marken övervägande består av skogsmark

Område A – Ålstad

Ålstadområdet utgörs av ca 3,5 ha kommunägd skogsmark/parkmark, beläget vid Kalltorpssjön. I anslutning till området finns bostadsbebyggelse. Trollhättans översiktsplan från 2003 redovisar oförändrad användning med koncentrerad fritidsbebyggelse för områ-

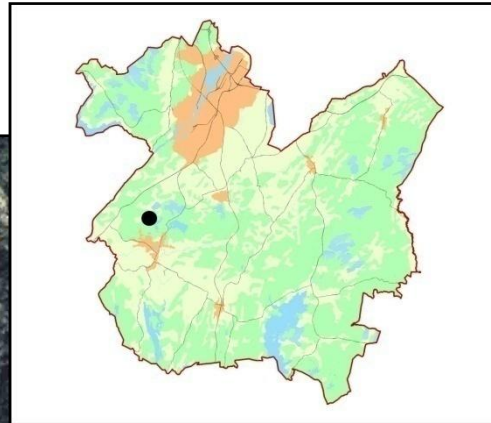
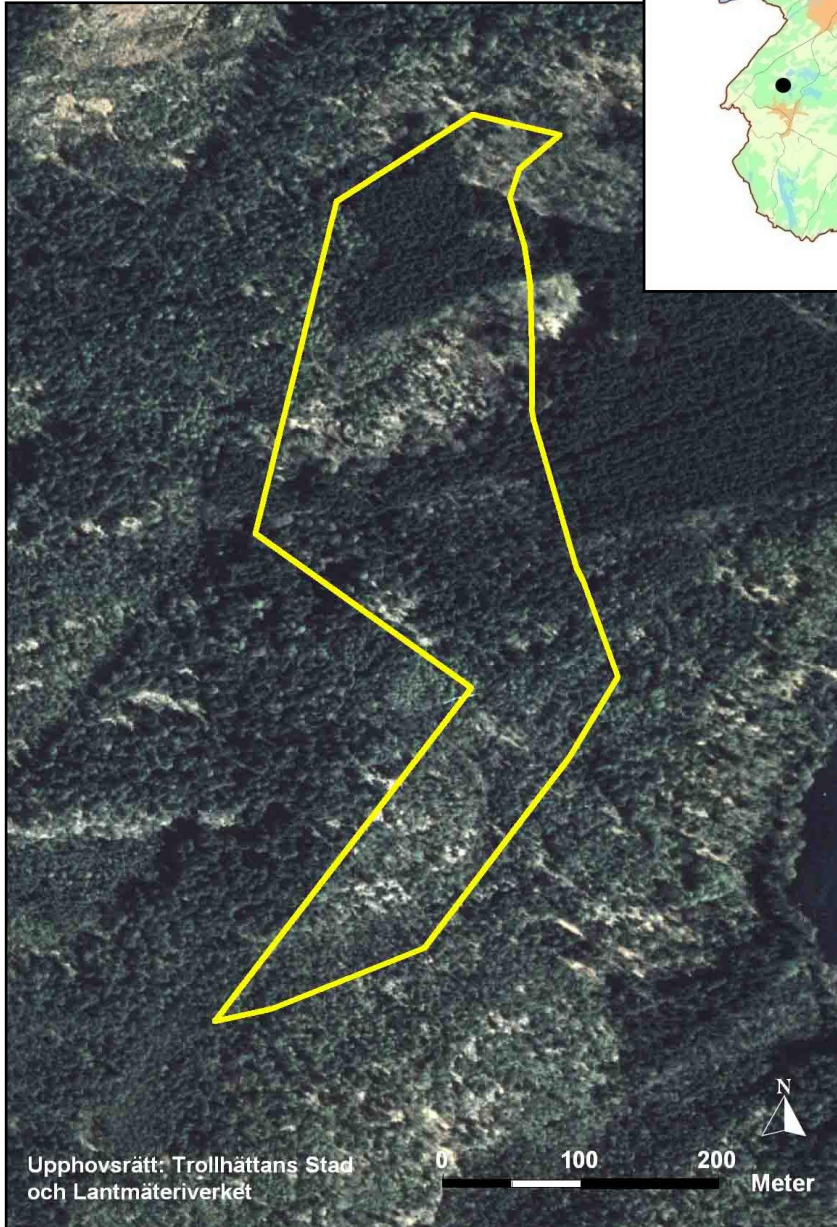
det. Dessutom är det tuella området detaljplanelagt för parkmark eller plantering samt allmän plats. *Ålstad bedöms som olämpligt för hästgårdsbebyggelse.*

De inringade områdena illustrerar kommunägd mark.

Område B – Lipered

Liperedsområdet består av ca 9 ha kommun-
ägd skogsmark. *Lipered bedöms som olämp-
ligt för hästgårdsbebyggelse.*

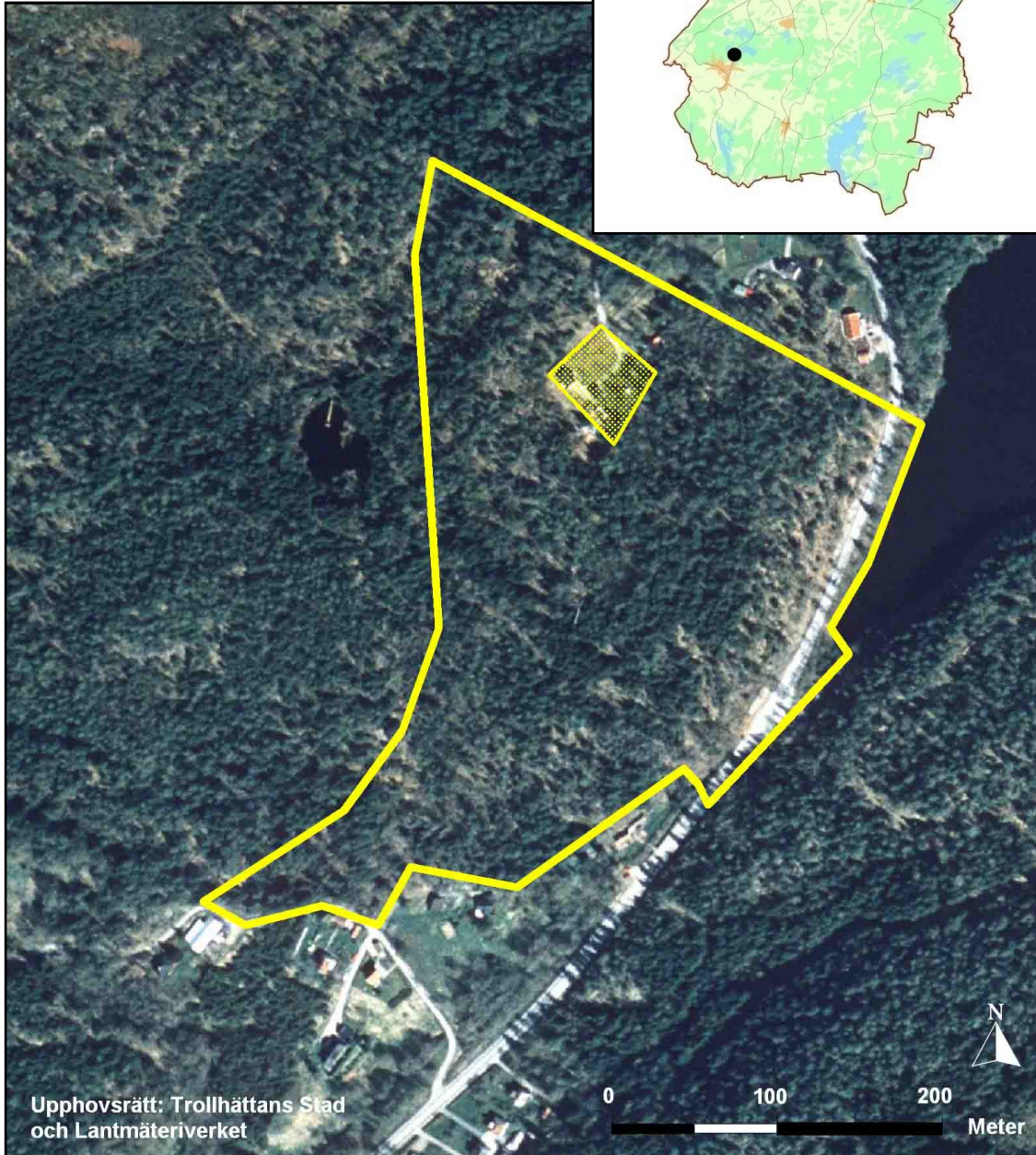

Det inringade området illustrerar kommunägd mark.

Område C – Fors

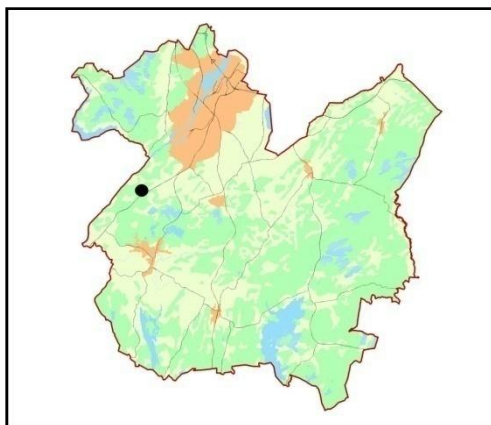
Forsområdet består av ca 9 ha kommunägd skogsmark. I och kring området ligger bostadsbebyggelse. Fors bedöms som olämpligt för hästgårdsbebyggelse.

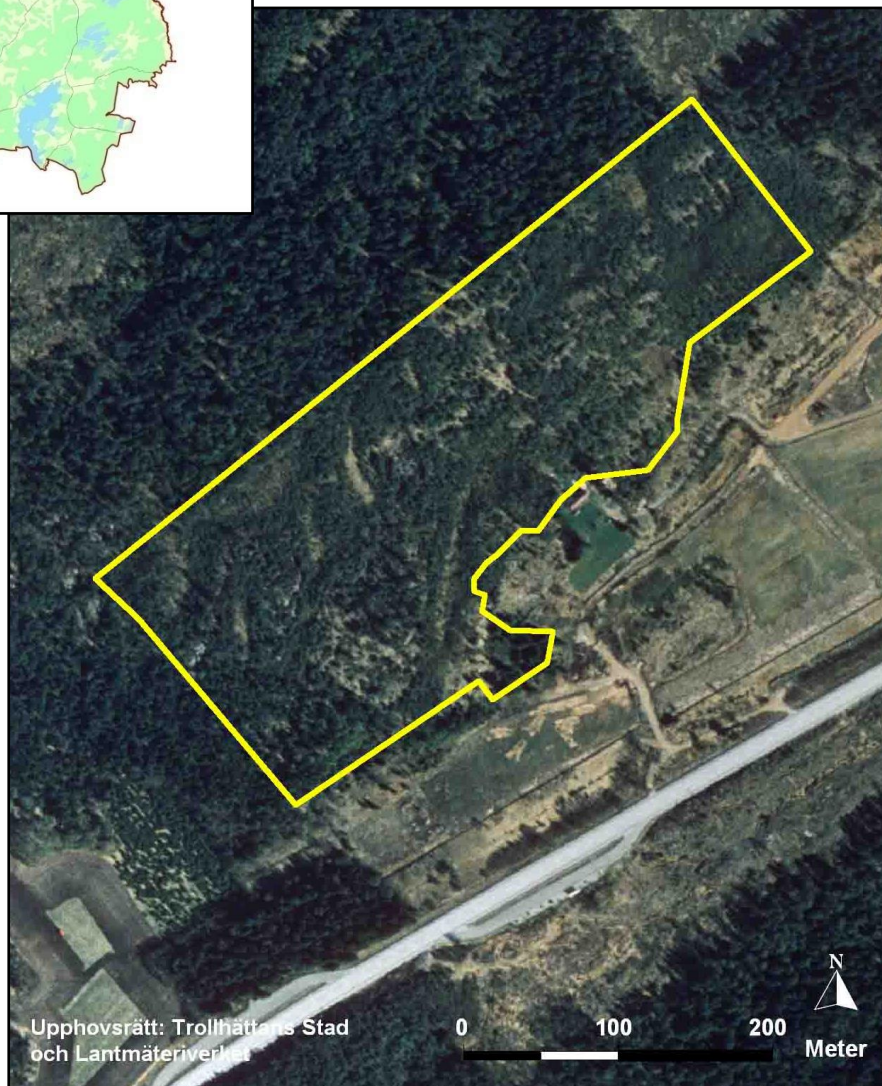
Det inringade området illustrerar kommunägd mark. Det prickiga området är privatägd mark.

Område F – Lindebacken

Lindebackenområdet består av ca 8 ha kommunägd skogsmark. Trollhättans översiktsplan från 2003 redovisar förändrad användning med stads- och naturnära förtätning. *Lindebacken bedöms som olämpligt för hästgårdsbebyggelse.*

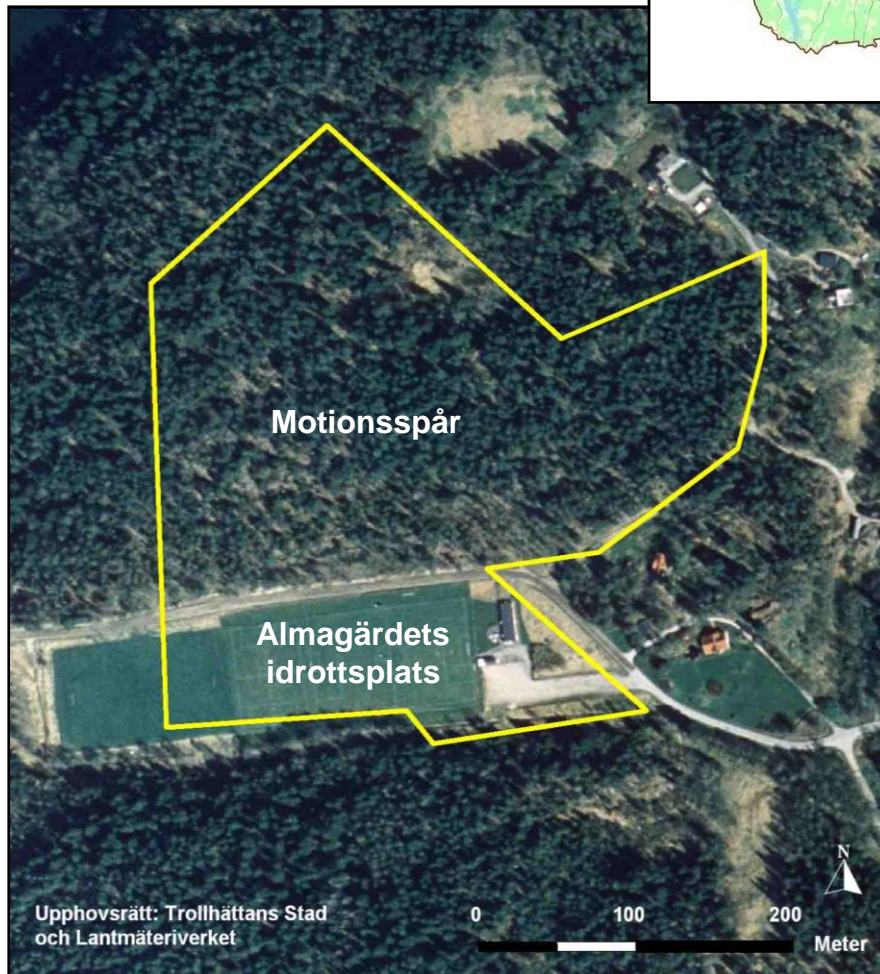
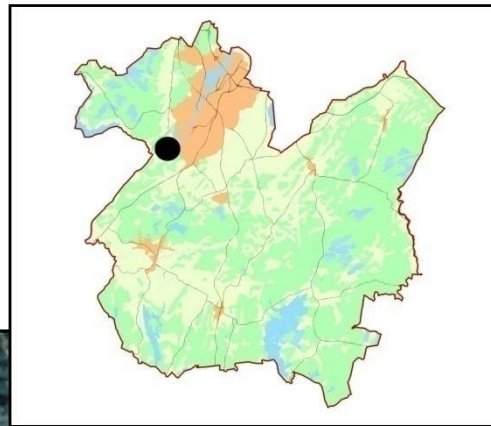

Det inringade området illustrerar kommunägd mark.

Område G – Slätthult

Slätthultsområdet består av ca 10 ha kommunägd skogsmark. I södra delen av området ligger Almagärdets idrottsplats och i skogsområdet finns motionsspår. Det angränsar till befintliga bostäder. Trollhättans översiktsplan från 2003 redovisar bevarande natur- och friluftsområde och planerad gång- och cykelväg igenom området. *Slätthult bedöms som olämpligt för hästgårdsbebyggelse.*

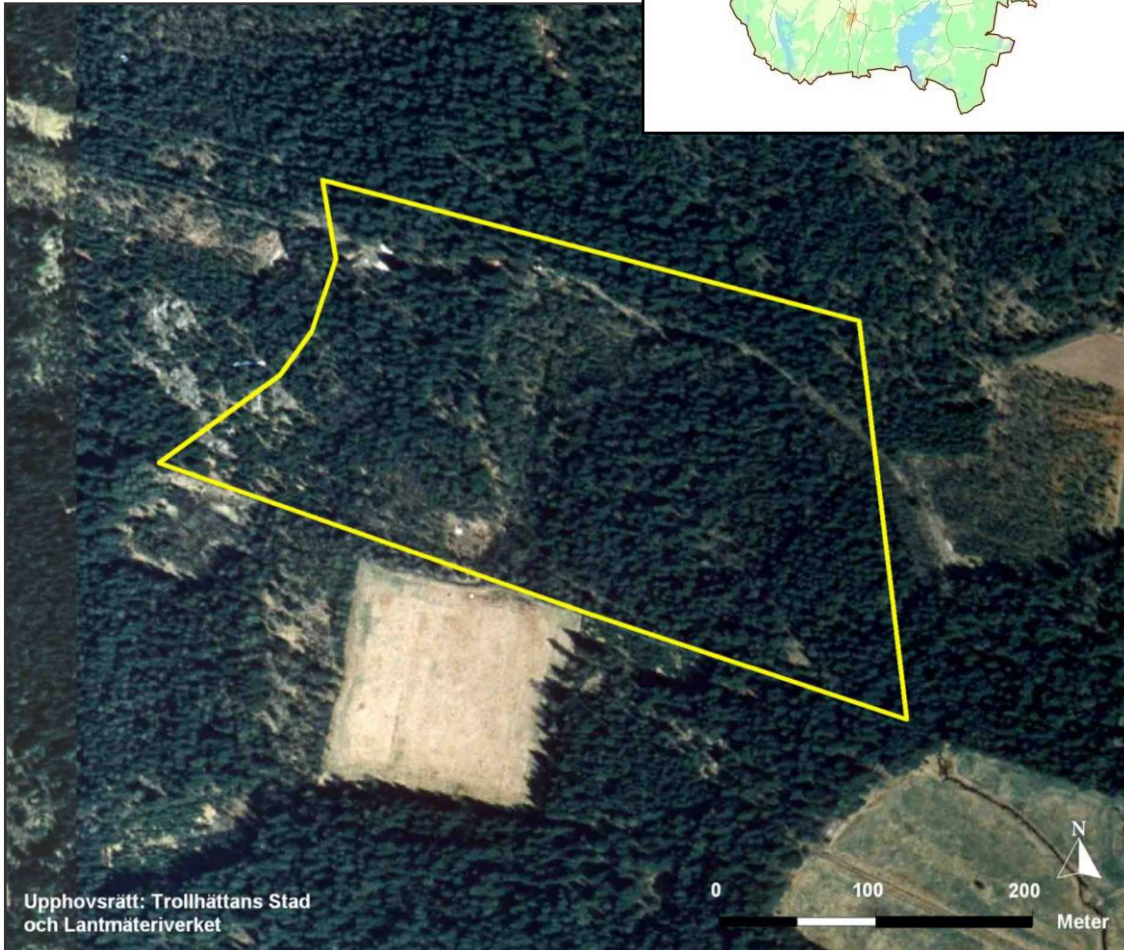
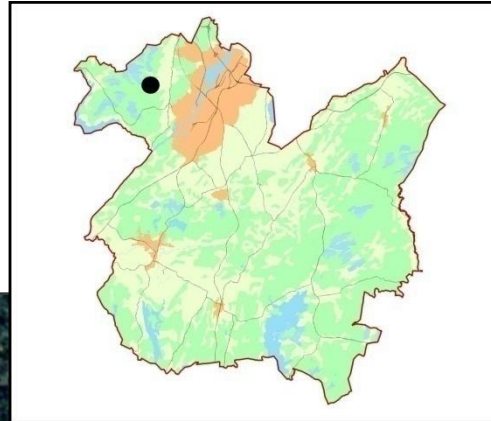
Det inringade området illustrerar kommunägd mark.

Område O – Skogssäter

Skogssäterområdet består av ca 9 ha kommunägd skogsmark. Området ligger nära befintliga hästgårdar. Trollhättans översiktsplan från 2003 redovisar att den planerade nya 45:an kan komma att gå genom området. Skogssäter bedöms som olämpligt för hästgårdsbebyggelse.

Det inringade området illustrerar kommunägd mark.

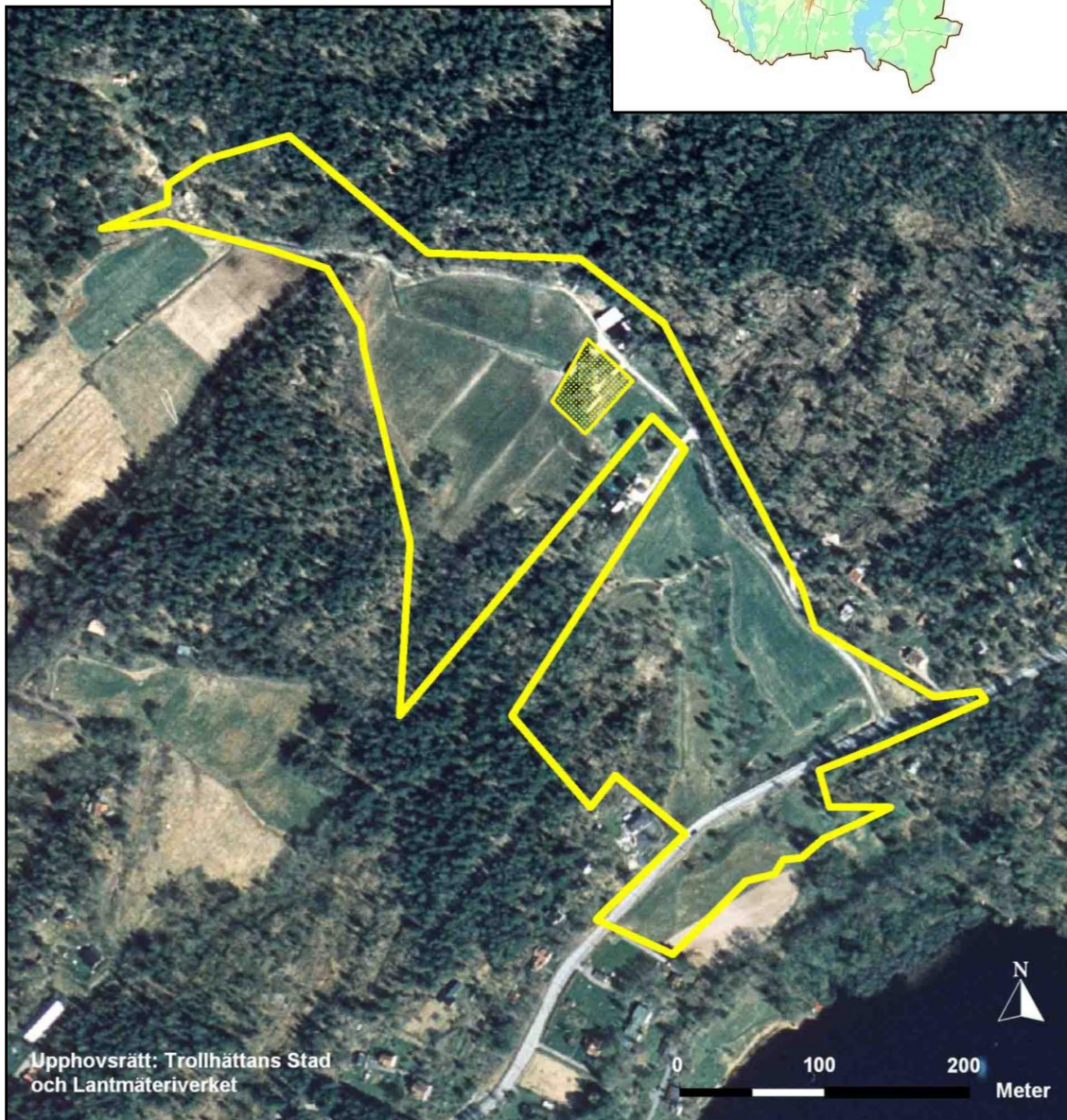
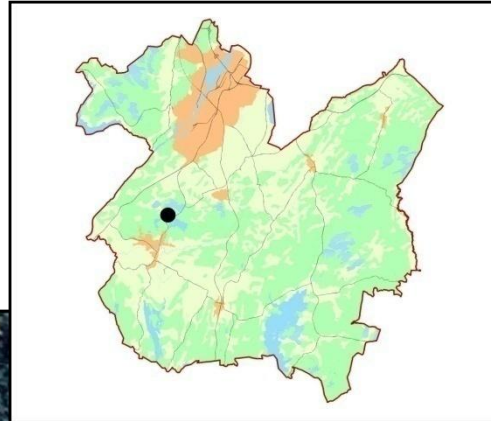

Efter det att vi gjort en första gallring av områdena var nedanstående områden kvar att studeras mer ingående. Efter varje område står i kursiv stil om området bedöms som lämpligt eller olämpligt för hästgårdsbebyggelse.

Områden som eventuellt kan lämpa sig för hästgårdar

Område D – Sjölanda

Sjölandaområdet består av ca 10 ha kommunägd jordbruksmark och skogsmark. Marken är idag utarrenderad och används till hästhagar och vall. Bostäder ligger i och kring området. Området bedöms lämpligt som markreserv vid eventuellt byte av mark vid exploatering av det nya bostadsområdet i Sjölanda. *Sjölanda bedöms som olämpligt för hästgårdsbebyggelse.*

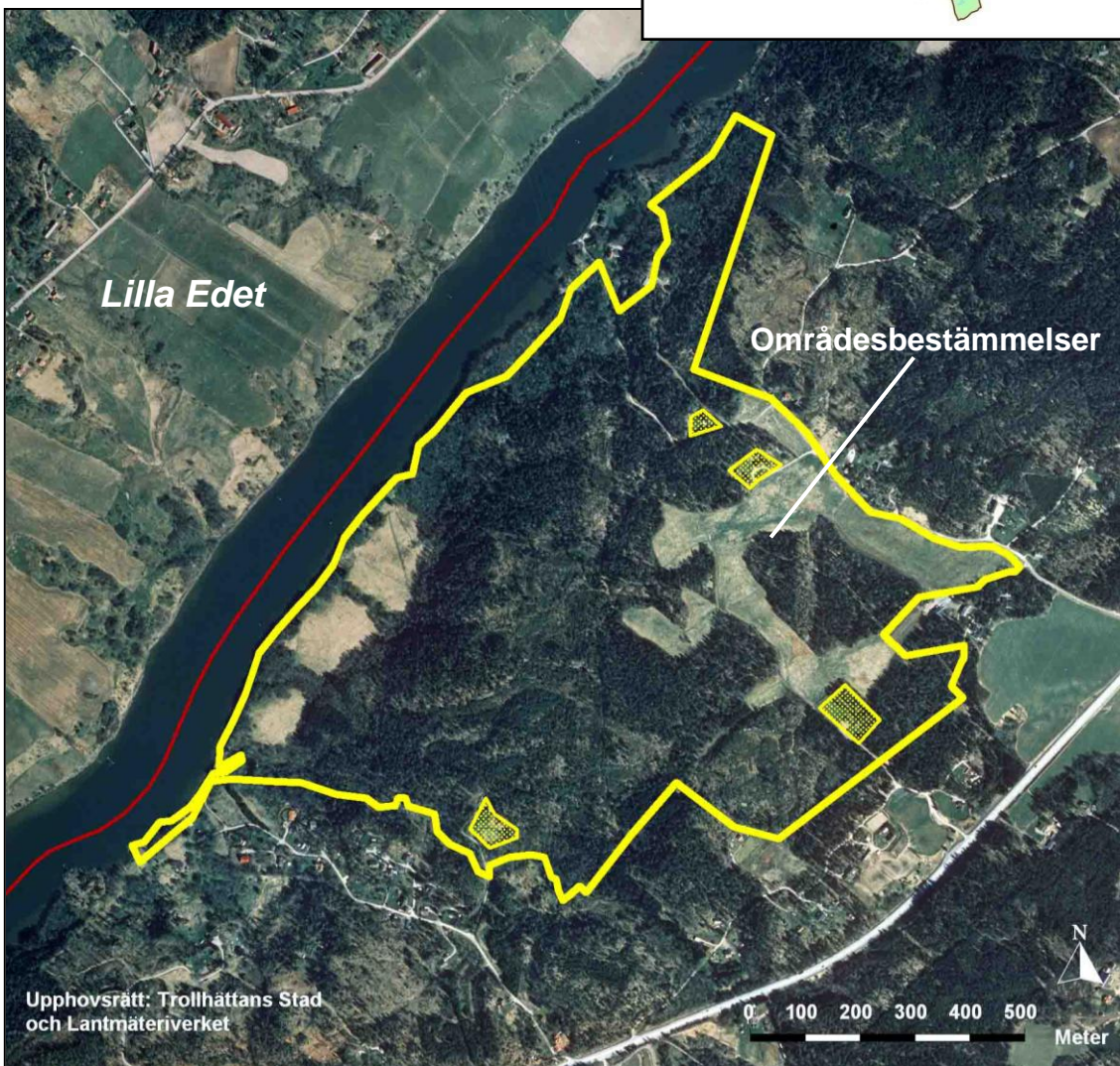
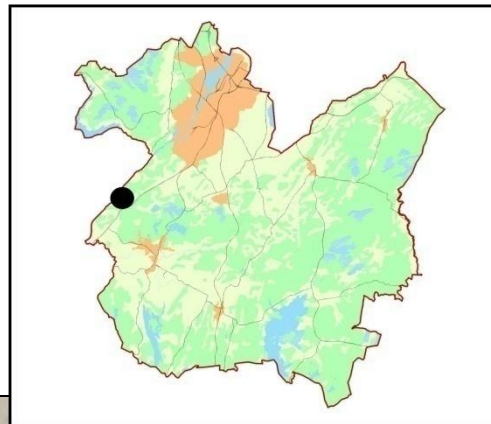

Det inringade området illustrerar kommunägd mark. Det prickiga området är privatägd mark.

Område E – Torpa

Torpaområdet består av ca 90 ha kommunägd skogs- och jordbruksmark. Två stora kraftledningarna går tvärs igenom området. Inom området finns det idag viss bostadsbebyggelse samt mindre jordbruksfastigheter. Hästar betar i området. Trollhättans översiktsplan från 2003 redovisar förändrad användning med stads- och naturnära förtätning för hela området samt bevarande av värdefulla natur-, kultur- och fritidsområden på den östra sidan av Göta älv.

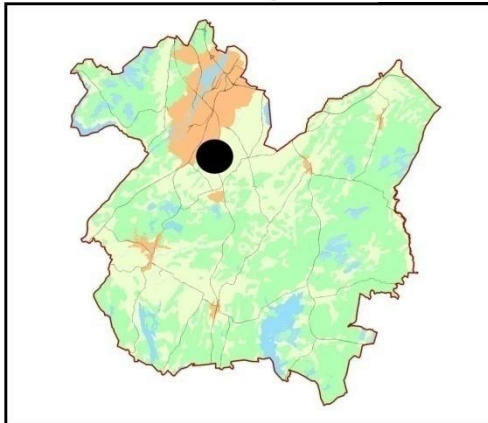
Det inringade området illustrerar kommunägd mark. Det prickiga området är privatägd mark med bebyggelse.

Eftersom området är beläget invid Göta älv, som utgör dricksvattentäkt, kan detta ställa höga krav på gödselhanteringen för att inte försämra vattenkvaliteten. Området ligger delvis inom strandskydd, vilket innebär att för anläggningar inom strandskydd krävs dispens och särskilda skäl ska redovisas för att få dispens. Syftet med strandskyddet är att trygga allmänhetens tillgänglighet till vattnet samt skydd av växt- och djurlivet. Varsamhet bör iaktas med de naturbetesmarker som finns inom området. De geotekniska förutsättningarna måste också beaktas mot bakgrund av den speciella situation som råder i Göta älv dalen med avseende på stabilitetsförhållandena.

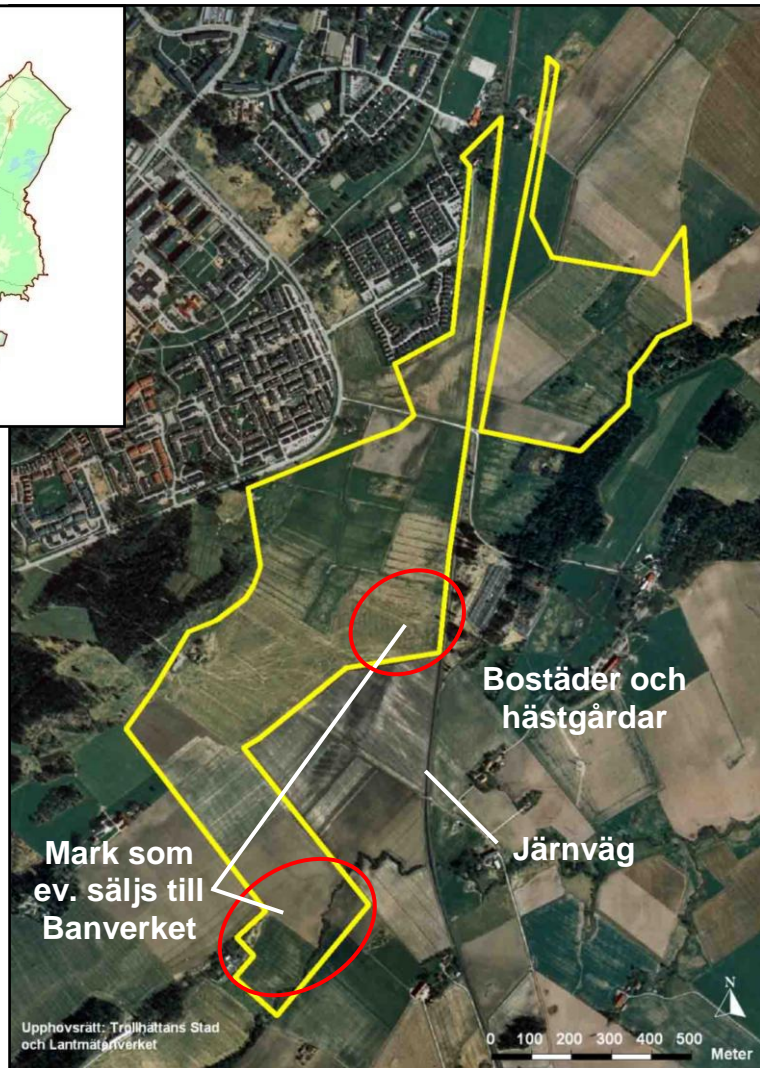

Delar av Torpaområdet har områdesbestämmelser. Dessa redovisar en försiktig komplettering med nya bostäder, utan att göra intrång i de öppna ängs- och hagmarkerna, glest placerade på stora tomter. Kraftledningarna erfordrar en säkerhetszon/byggnadsfri zon som uppgår till 20 meter på ömse sidor av ledningen. Ett skyddsavstånd på 100 meter mellan kraftledning och bostäder, bedöms som lämpligt. *Torpa bedöms som lämpligt för hästgårdsbebyggelse eventuellt "hästby".*

Område H – Lextorp

Lextorpsområdet består av ca 78 ha kommunägd jordbruksmark. Området ligger nära befintlig bostadsbebyggelse. Hästar finns i närheten. Genom området går järnväg och kraftledningar. Skyddsavstånd och säkerhetsaspekter mot järnvägen måste beaktas. För närvarande utreds försäljning av delar av kommunens mark till Banverket att använda som bytesmark i samband med järnvägsbyggandet. *Resterande delar av Lextorp bedöms som lämpligt för hästgårdsbebyggelse eventuellt "hästby".*

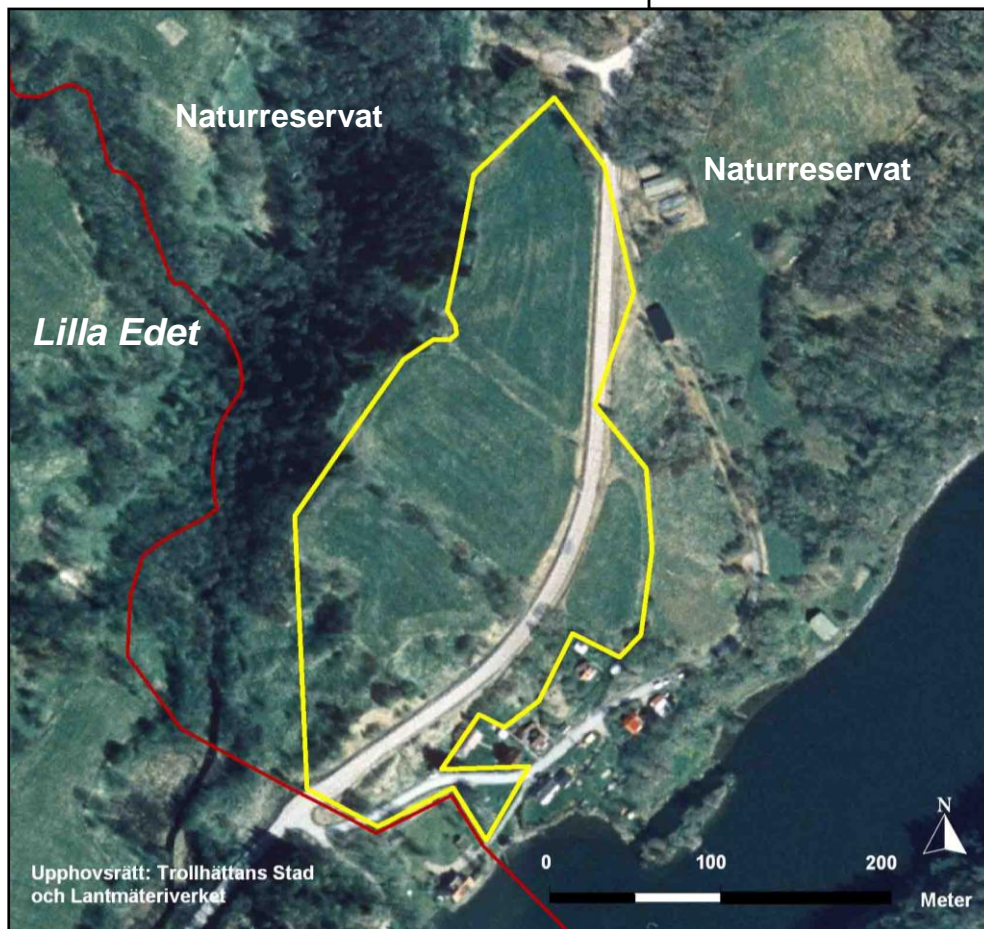
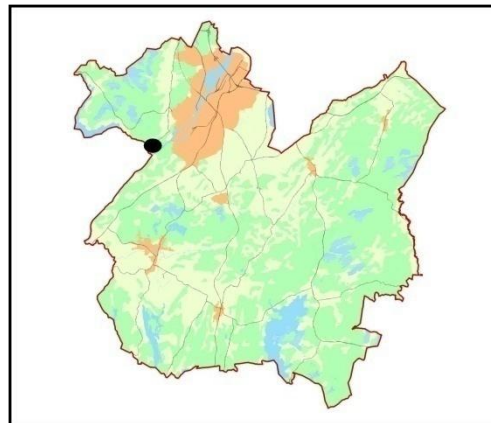

De inringade områdena illustrerar kommunägd mark.

Område I – Åkerström

Åkerströmområdet består av ca 5 ha kommunägd jordbruksmark. I närheten ligger befintlig bostadsbebyggelse. Åkerström gränsar till ett naturreservat inom vilket ridning inte får ske. Marken är idag utarrenderad som betesmark för skötsel av det intilliggande naturreservatet. Trollhättans översiktsplan från 2003 redovisar bevarande av tätortsnära grönområde för naturvård och friluftsliv och området är även av riksintresse för naturvården och friluftslivet. *Åkerström bedöms som lämpligt för hästgårdsbebyggelse.*

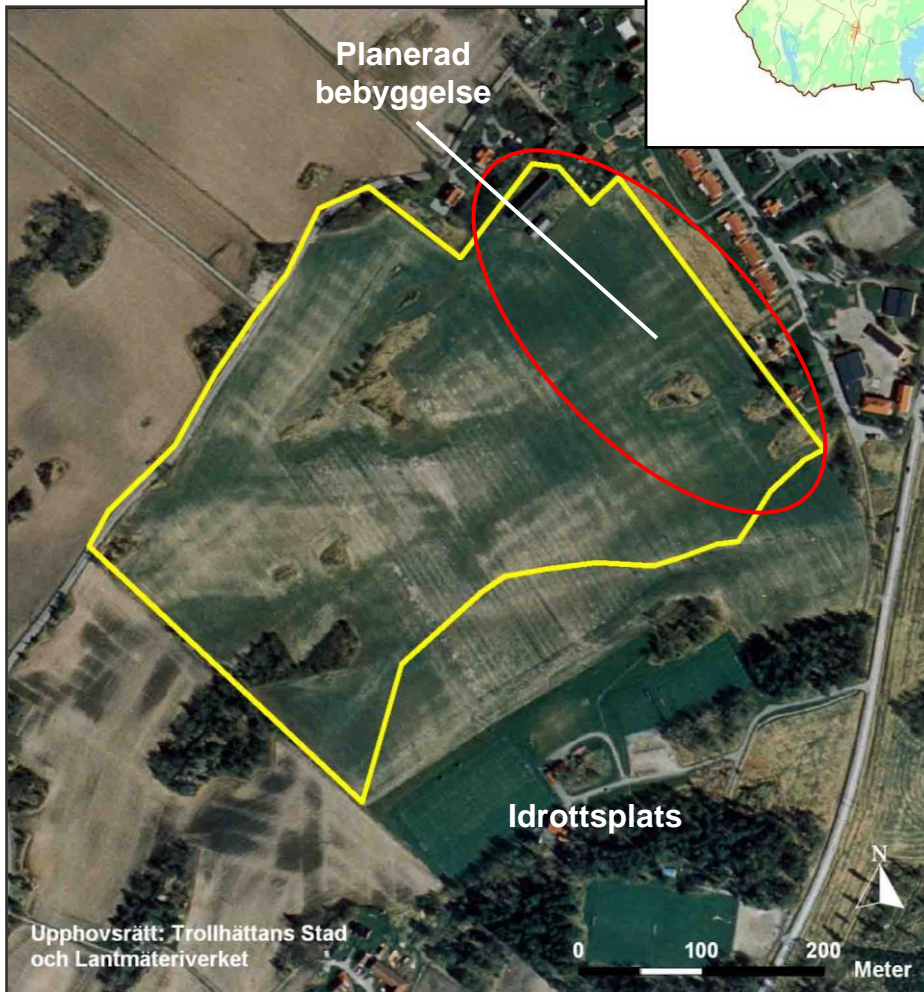
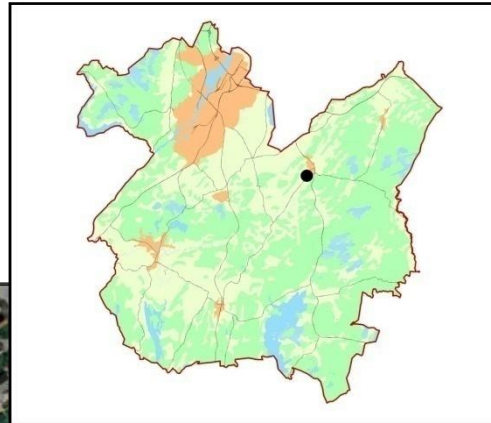

Det inringade området illustrerar kommunägd mark.

Område J – Åsaka

Åsakaområdet består av ca 16 ha kommunägd jordbruksmark och angränsar till befintliga bostäder och idrottsplats. Översiktsplanen för Åsaka från 1998 redovisar planerad bebyggelse i norra delen av området. Övrig del av Åsaka bedöms som lämpligt för hästgårdsbebyggelse.

Det inringade området illustrerar kommunägd mark.

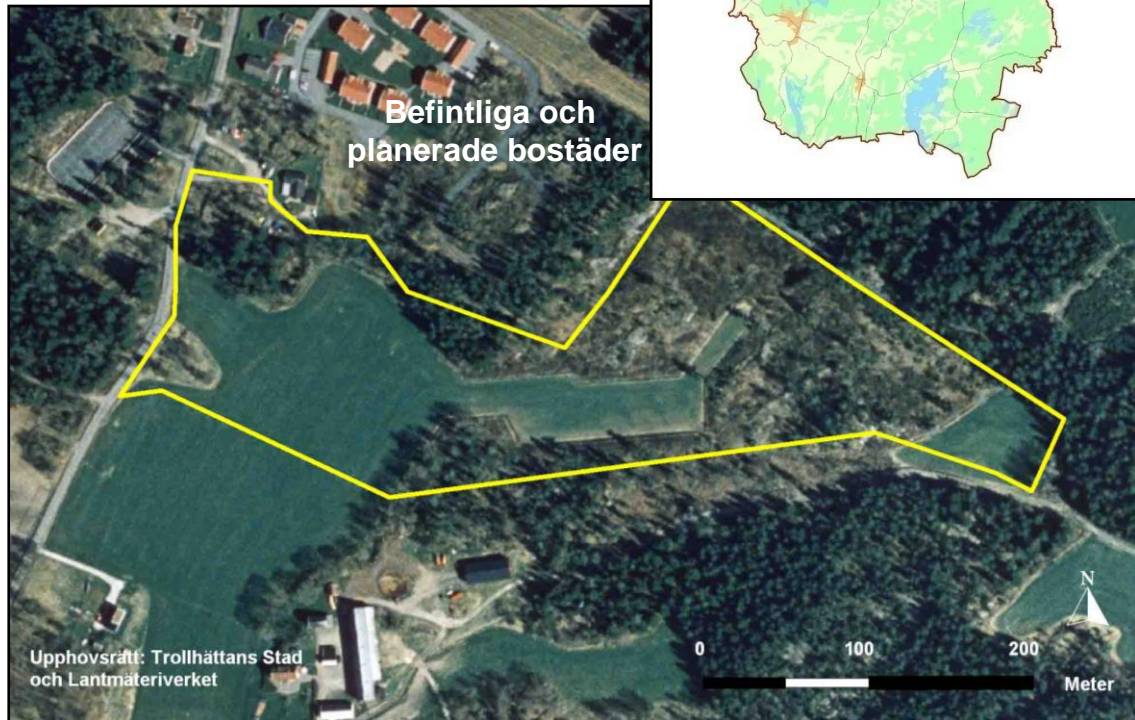
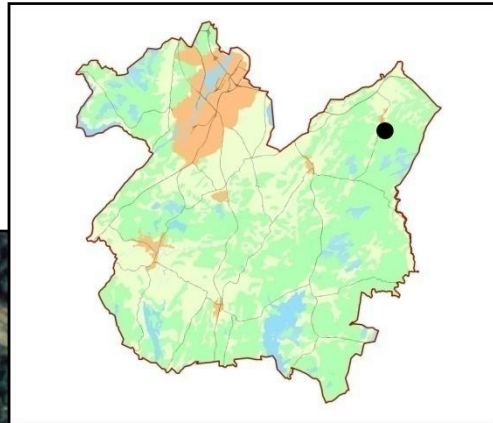

Fotona visar de västra delarna av området.

Område K – Norra Björke öst

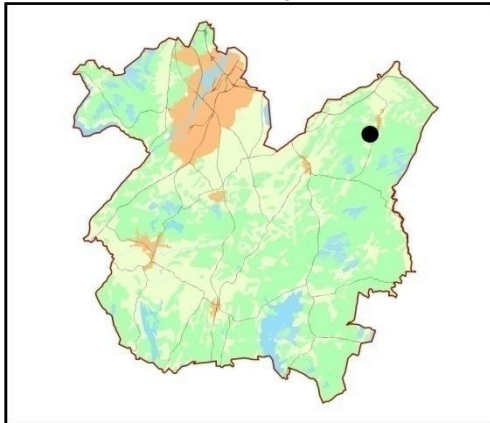
Den östra delen av Norra Björke består av ca 6 ha kommunägd jordbruks- och skogsmark. Området angränsar till befintlig samt planerad bostadsbebyggelse. Stall bedöms inte vara lämpligt att byggas här. *Området bedöms som olämpligt för hästgårdsbebyggelse.*

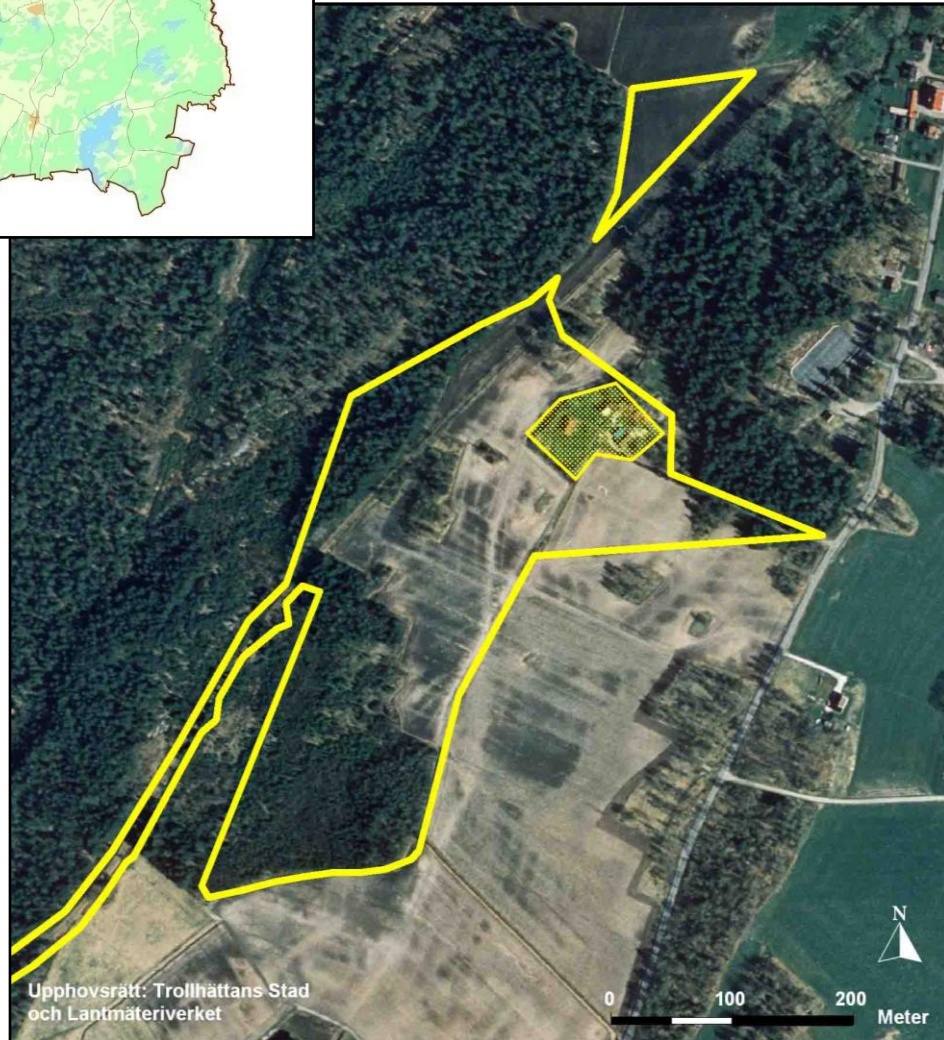
Det inringade området illustrerar kommunägd mark.

Område L – Norra Björke väst

Den västra delen av Norra Björke består av ca 10 ha kommunägd jordbruks- och skogsmark. Ett bostadshus ligger i området. *Norra Björke väst bedöms som lämpligt för hästgårdsbebyggelse.*

De inringade områdena illustrerar kommunägd mark. Det prickiga området är privatägd mark med bostadsbebyggelse.

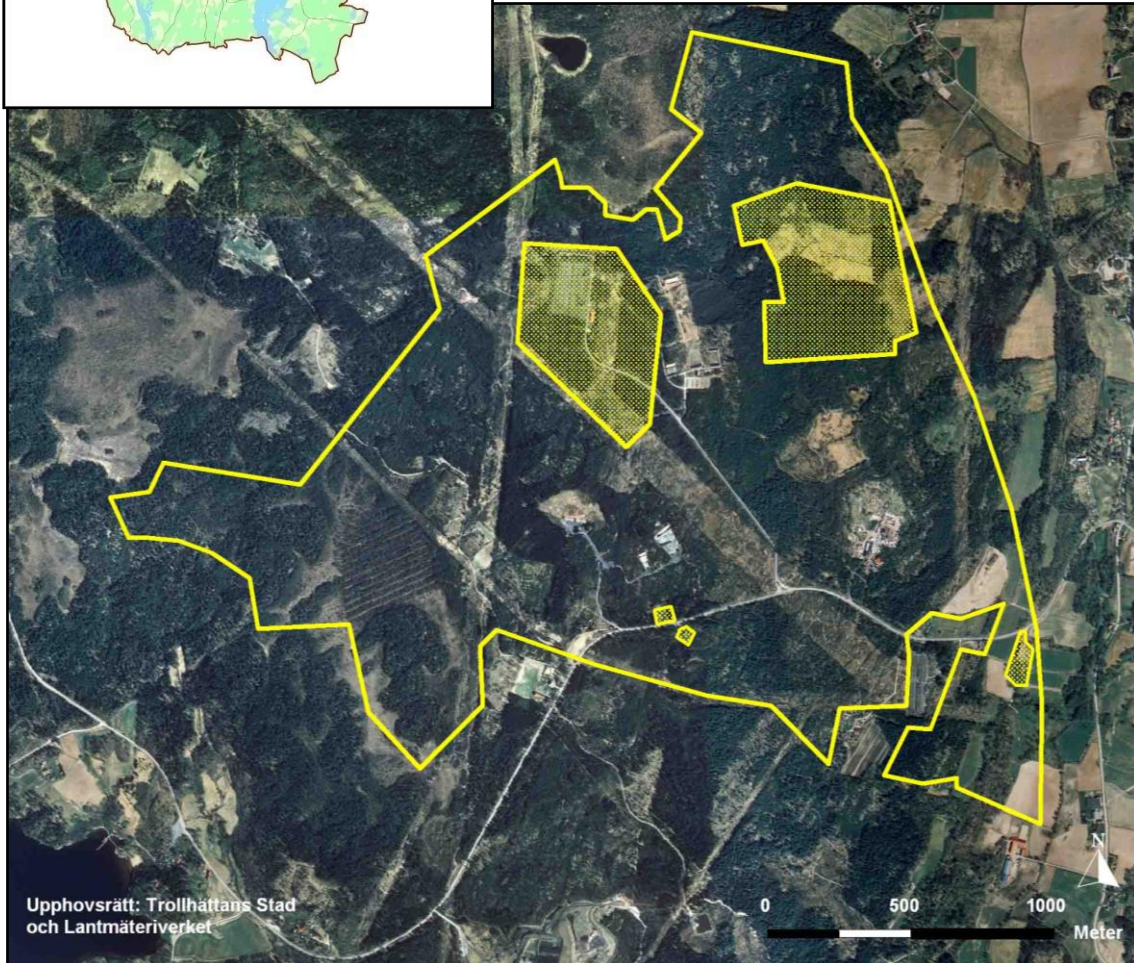
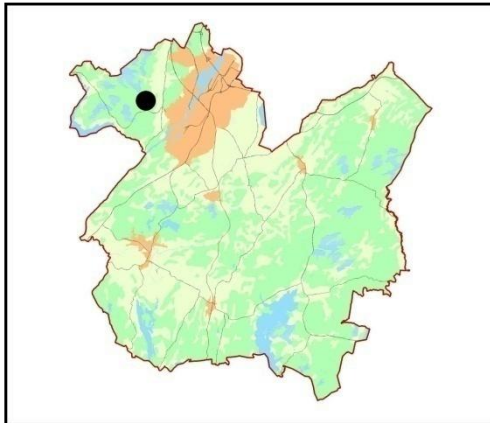
Fotona visar de östra delarna av området.

Område M – Svenäcker

Svenäckerområdet består av ca 380 ha kommunägd skogsmark och en liten andel jordbruksmark. I området finns störande anläggningar såsom skjutbanor och genom det går även kraftledningar. Trollhättans översiktsplan från 2003 redovisar att Svenäcker är störningspåverkat och reserveras för störande anläggningar. *Svenäcker bedöms som olämpligt för hästgårdsbebyggelse.*

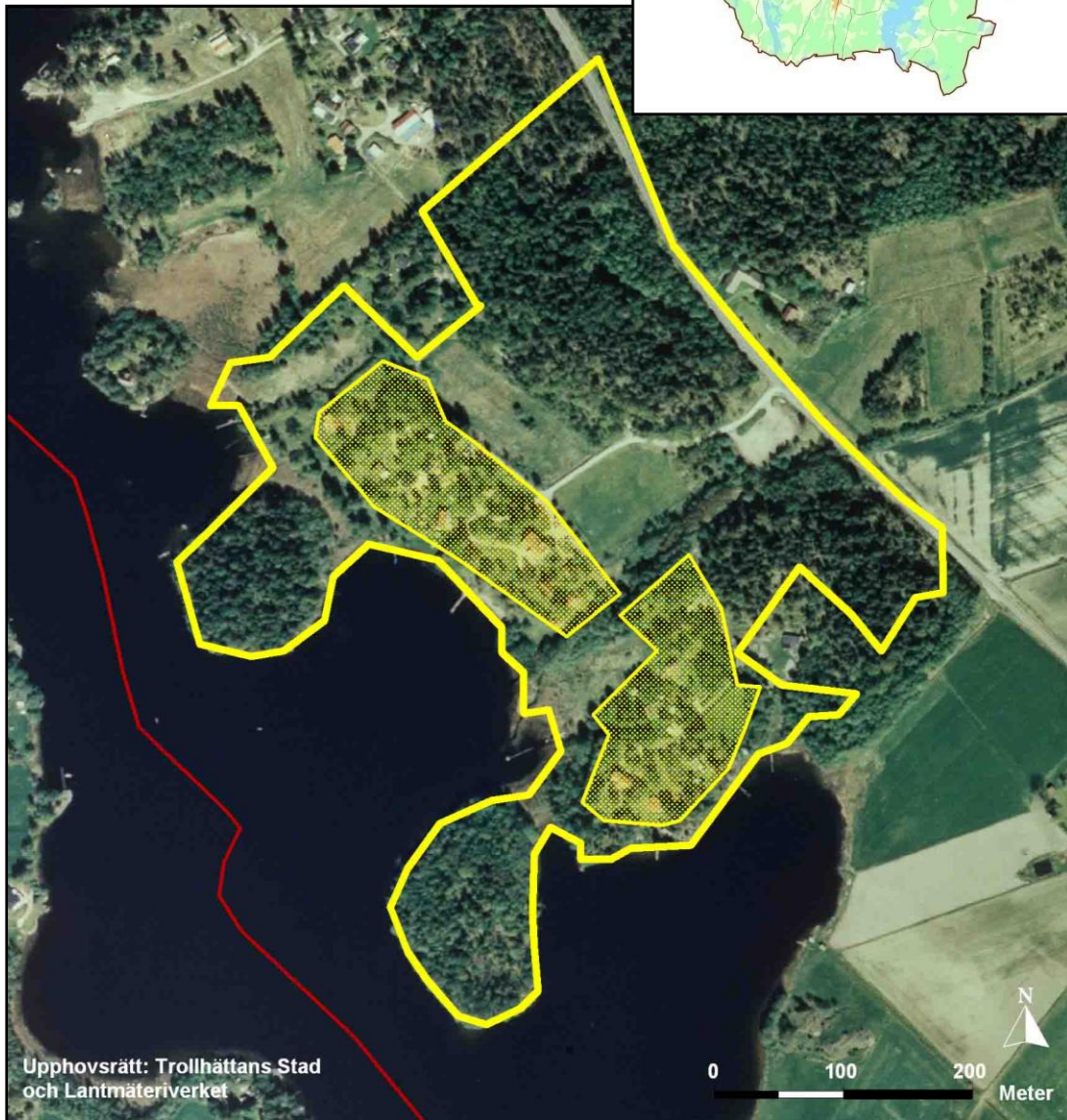
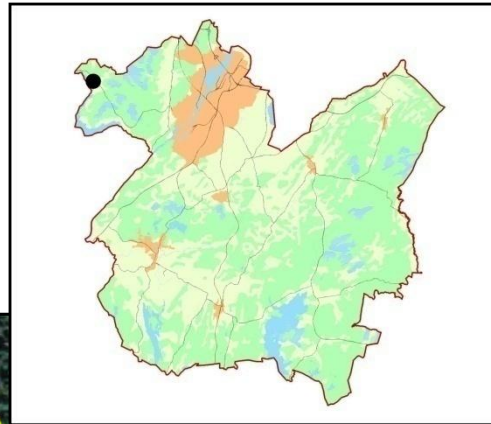

Det inringade området illustrerar kommunägd mark. De prickiga områdena är privatägd mark.

Område N – Gräsviken

Gräsvikenområdet består av ca 14 ha kommunägd skogsmark och en liten andel jordbruksmark. Gräsviken ligger i anslutning till Öresjö och inom området ligger fritidsbebyggelse och permanentbostäder. För området finns områdesbestämmelser. *Gräsviken bedöms som olämpligt för hästgårdsbebyggelse.*

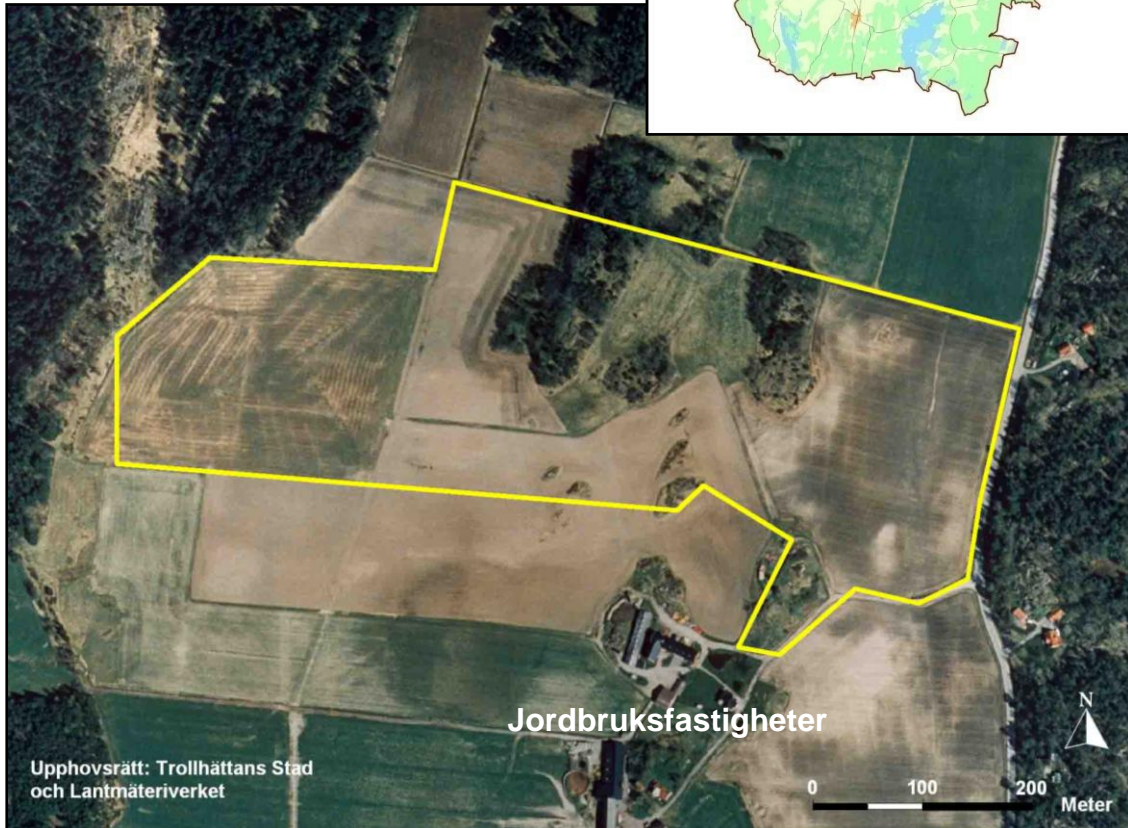
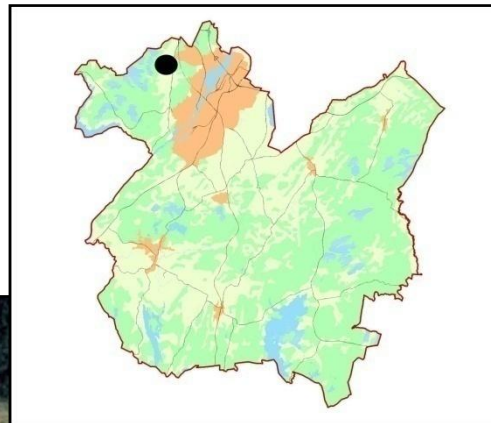

Det inringade området illustrerar kommunägd mark. De prickiga områdena är privatägd mark.

Område P – Anered

Aneredområdet består av ca 19 ha kommunägd jordbruksmark. I närheten finns befintliga hästgårdar och jordbruksfastigheter. Området kan vara aktuellt för den planerade golfbanan vid Lärketorpet. Beslutet om golfbanan bör därför avvaktas innan man anlägger hästgårdar här. *Anered bedöms som lämpligt för hästgårdsbebyggelse om golfbanan inte blir av.*

Det inringade området illustrerar kommunägd mark.

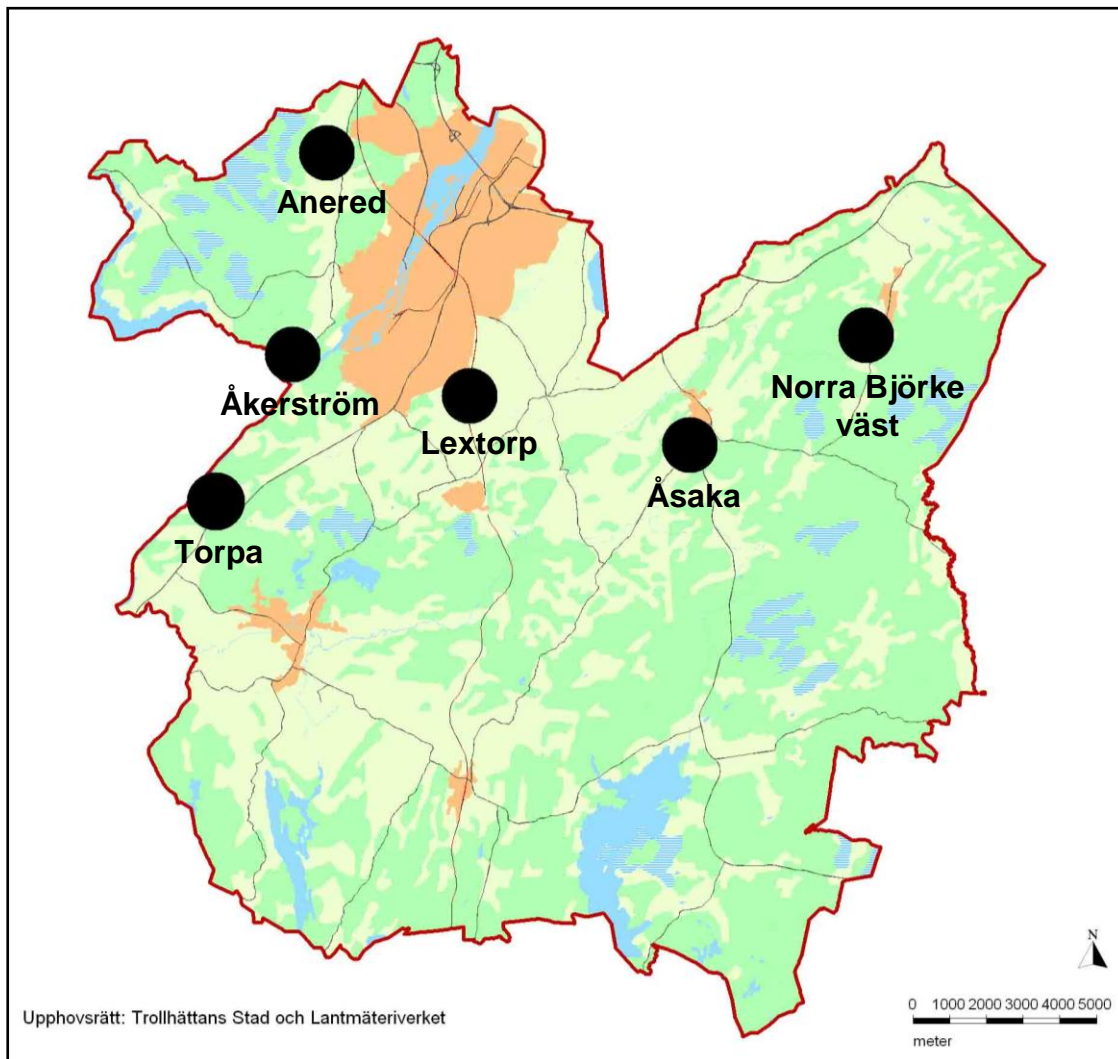
I Anered finns redan idag hästgårdar.

Sammanställning av områden som bedömts lämpliga för hästgårdar

Till sist har en sammanställning gjorts av de områden som bedöms som lämpliga för framtida hästgårdsbebyggelse. Dessa är;

- Område E – Torpa
- Område H – Lextorp
- Område I – Åkerström
- Område J – Åsaka
- Område L – Norra Björke väst
- Område P – Anered (under förutsättning att planerad golfbana inte gör anspråk på marken)

Kartan visar de områden som utredningen pekat ut som lämpliga för hästgårdsbebyggelse.

Utredningen visar att det inte finns så många ställen på kommunägd mark som lämpar sig för hästgårdar. Detta kan delvis förklaras genom att Trollhättans Stad inte äger så mycket mark på landsbygden/utanför tätorterna.

5. SÅ HÄR VILL VI HA DET – rekommendationer

De föreslagna områdena som tagits fram som eventuellt lämpliga som hästgårdar, måste bedömas mer detaljerat innan marken säljs och bebyggelse kommer till. Rekommendationerna ska beaktas som vägledande och varje enskilt fall måste bedömas utifrån de lokala förutsättningarna. Riktlinjerna om skyddsavstånd gäller även vid bygglovsprövning på annan mark än kommunägd och utanför redan planlagda områden.

Följande rekommendationer gäller vid planläggning av bostadsområden i närheten av hästanläggningar/gårdar eller vid planläggning eller nyanläggningar av hästanläggningar/gårdar i närheten av detaljplanerade områden. Även i områden med samlad bebyggelse utanför planlagt mark eller nybyggnation av enstaka bostadshus eller hästgård utanför planlagt område bör principerna beaktas, men där har de lokala förhållandena ännu större betydelse. Varje fall har sina specifika omständigheter.

Rekommendationer

I områden med samlad bebyggelse och/eller vid planläggning bör följande rekommendationer angående skyddsavstånd tillämpas:

1. Vid C-anläggningar eller större (mer än 100 hästar) bör skyddsavståndet från bostäder, skolor, förskolor, publika lokaler o.d. vara 200-500 meter till stall och gödselhantering och minst 200 meter till område där hästar vistas. Intresset av stabila förhållanden och goda utvecklingsmöjligheter för dessa verksamheter måste naturligtvis tillmätas stor betydelse i planeringen. Därför bör såväl allergirisken som risken för andra olägenheter såsom trafikstörningar, lukt, flugor etc. beaktas.
2. Vid större anläggningar (30-100 hästar) bör skyddsavståndet från bostäder, skolor, förskolor, publika lokaler o.d. vara minst 200 meter till stall och gödselhantering och minst 100-200 meter till område där hästar vistas. Även för denna typ av anläggningar bör intresset av stabila förhållanden och utvecklingsmöjligheter för verksamheten ges stor vikt. Därför bör såväl allergirisken som risken för olägenheter såsom trafikstörningar, lukt, flugor etc. beaktas.
3. Vid medelstora anläggningar (10-30 hästar) bör skyddsavståndet från bostäder, skolor, förskolor, publika lokaler o.d. vara minst 100-200 meter till stall och gödselhantering och minst 50-100 meter till område där hästar vistas. För dessa anläggningar, som oftast bedrivs i kommersiellt syfte, bör intresset av stabila förhållanden och utvecklingsmöjligheter för verksamheten beaktas.
4. När det gäller mindre anläggningar (1-10 hästar) är det Länsstyrelsens mening att det är kommunernas sak att bedöma lämpliga respektavstånd mellan hästhållning och bostadsbebyggelse med utgångspunkt i de bedömningskriterier som anges och lokala förutsättningar. Dock bör som regel alltid ett skyddsavstånd på minst 100 från stall och gödselhantering och minst 50 meter från område där hästar vistas upprätthållas.

Följande punkter är exempel på frågor som bör utgöra underlag för kommunens bedömning av relevanta respektavstånd/skyddsavstånd vid planering för hästhållning inom/i direkt anslutning till samlad bebyggelse eller större utbyggnad av bostäder i anslutning till hästhållning:

- Karaktär på området, lantlig miljö/villabebyggelse
- Antal hästgårdar samt deras lokalisering
- Antal hästar, lokalisering av stall, bete, paddockar och planerade ridstigar
- Gödselhantering, placering och utförande
- Hagar, deras lokalisering och storlek samt antal hästar och hur frekvent hagen används
- Förhärskande vindriktning
- Topografi samt eventuell avskärmande vegetation eller bebyggelse
- Förekomst/grad av näringsverksamhet
- Redovisning av närboendes uppfattning/befintliga upplevelser av olägenhet

6. SÅ HÄR VILL VI GÖRA – åtgärder för att få till stånd hästgårdar

Utgångspunkten är att Trollhättans Stad inte avser att bygga hästgårdar utan endast erbjuda möjligheten till intresserade att skapa sådant boende även på kommunägd mark. Följande åtgärder kan vidtas:

- Marknadsföra utåt
- Ha i lager när någon frågar
- Byggandet prövas i bygglov ev. detaljplan

Foto Tove Corneliusen

KÄLLFÖRTECKNING

Falkenbergs kommun (2006). *Hästar i planeringen. Förslag till riktlinjer inom Falkenbergs kommun.* (Elektronisk). PDF-format. Tillgänglig: <www.falkenberg.se/download/18.1f76c30910e73d993f180002145/Hästar+i+planeringen-061024.pdf>. (2007-11-06)

Hildebrand, Gesa & Persson, Helene (2006). *Tätortsnära hästhållning. Exempel Västra Kärrstorp och Norrskog.* Examensarbete Blekinge Tekniska Högskola. (Elektronisk). PDF-format. Tillgänglig: <<http://www.bth.se/fou/cuppsats.nsf/6753b78eb2944e0ac1256608004f0535/400c0ab3789bd835c125722000699221?OpenDocument>>. (2007-06-28)

Länsstyrelsen i Skåne län (2004). *Hästar och bebyggelse. Underlag för den fysiska planeringen.* (Elektronisk). PDF-format. Tillgänglig: <www.ullstamma.nu/images/skane%20hastar%20och%20bebyggelse.pdf>. (2007-04-25)

Persson, Hanna (2003). *Planering för tätortsnära ridning - mer än bara ridhus.* Examensarbete vid Sveriges lantbruksuniversitet i Alnarp. (Elektronisk). PDF-format. Tillgänglig: <www.jbt.slu.se/publikationer/specialmeddelande/specmed-244.pdf>. (2007-06-28)

SCB (2005). *Hästar och anläggningar med häst 2004.* (Elektronisk). PDF-format. Tillgänglig: <<http://www.scb.se/templates/PlanerPublicerat/ViewInfo.aspx?publobjid=2560>>/Hela publikationen. (2007-04-25)

SLU & SVA (2002). *Hästen för arbete, sport och fritid. Ramprogram för hästforskning vid SLU och SVA 2002-2010.* (Elektronisk). PDF-format. Tillgänglig: <www2.slu.se/forskning/amne/vetmed/hasten.pdf>. (2007-06-28)

PROGRAM FÖR HÄSTGÅRDAR I TROLLHÄTTANS KOMMUN

Detta program är resultatet av den utredning som gjorts gällande var det i Trollhättans kommun bedömts lämpligt att kunna lokalisera hästgårdar på kommunägd mark. Utredningen resulterade i totalt sex områden i kommunen som kan tänkas lämpliga att bygga med hästgårdar. Dessutom redovisas vilka rekommendationer avseende skyddsavstånd som ska gälla vid planering av nya hästgårdar samt planering av nya bostäder vid befintliga hästanläggningar.

www.trollhattan.se

Rapporten "Program för hästgårdar i Trollhättans kommun" finns tillgänglig på Trollhättans Stads hemsida.

